

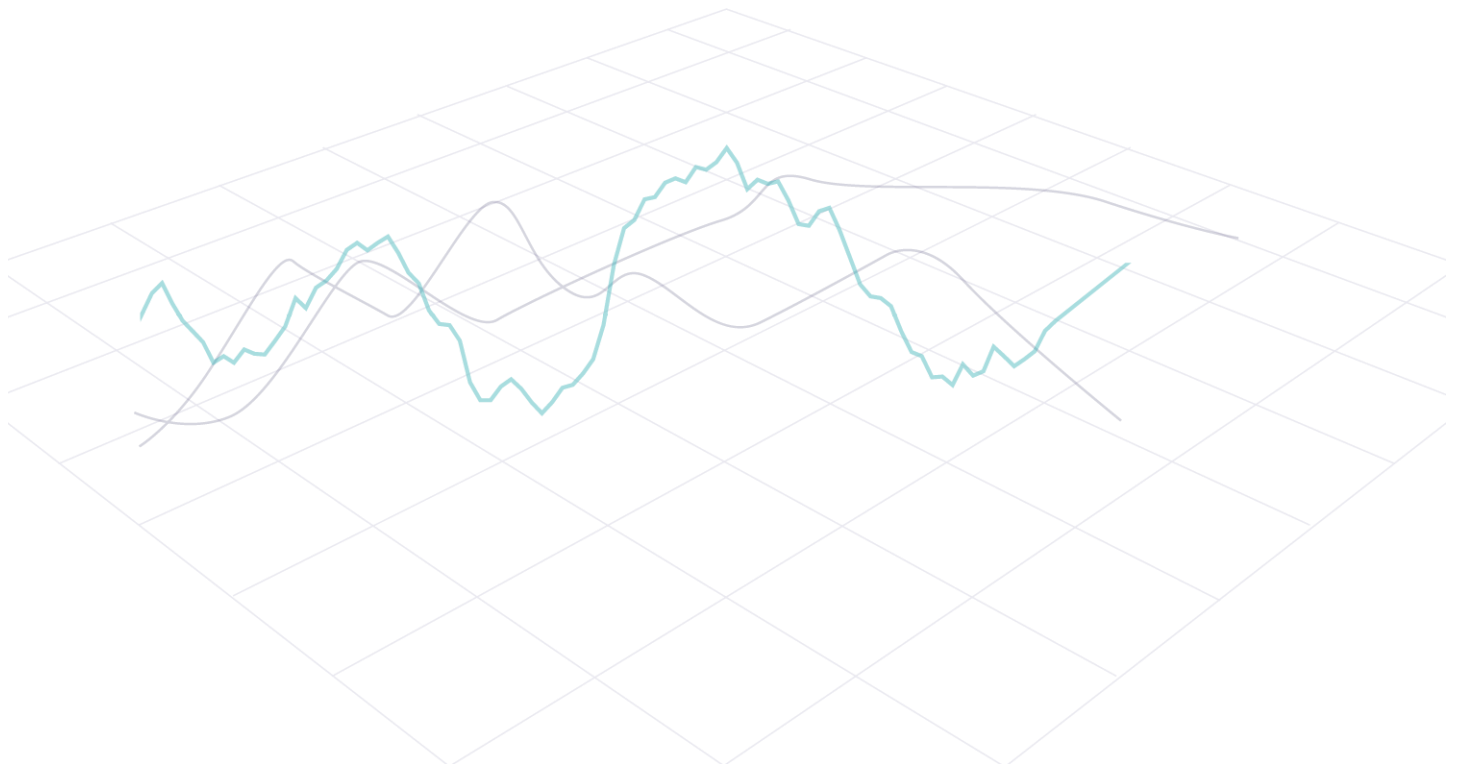

ÁLLAMI SZÁMVEVŐSZÉK

ELLENŐRZÉSI TERV

2021. második félév

www.asz.hu

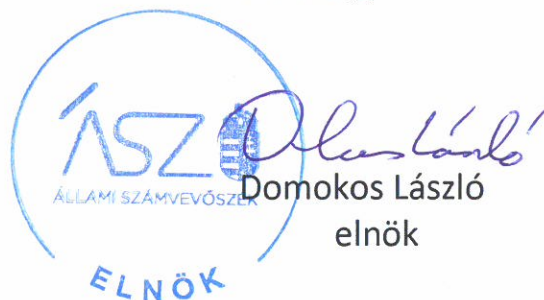

ELLENŐRZÉSI TERV

2021. második félév

TV-0921-001/2021.

Jóváhagyom:

Domokos László
elnök

Budapest, 2021. június

Bevezetés

Az Állami Számvevőszék (Számvevőszék) az Országgyűlés pénzügyi-gazdasági ellenőrző szerve. Az Állami Számvevőszékről szóló 2011. évi LXVI. törvény (ÁSZ tv.) garanciális rendelkezése, hogy tevékenységét a Számvevőszék elnöke által jóváhagyott, féléves ellenőrzési terv alapján végzi. Ellenőrzési tervét az Országgyűlés részére átadja és honlapján közzéteszi. A Számvevőszék törvényben meghatározott feladatkörében megállapításaival és javaslataival támogatja az Országgyűlést, annak bizottságait, továbbá az ellenőrzött szervezetek munkáját a jól irányított állam működése érdekében. Az Alaptörvény és az ÁSZ tv. rendelkezései garantálják a Számvevőszék ellenőrzési tevékenységének átláthatóságát.

Az ÁSZ tv. rendelkezései szerint a Számvevőszék általános hatáskörrel végzi a közpénzekkel, valamint az állami és önkormányzati vagyonnal való felelős gazdálkodás ellenőrzését. A számvevőszéki ellenőrzési eljárások szabályait és módszereit maga alakítja ki, az ellenőrzések gyakoriságát törvény, ennek hiányában a Számvevőszék elnöke határozza meg.

A Számvevőszék féléves ellenőrzési terve ezt a felhatalmazást követve három részből épül fel:

- I. Törvényekben meghatározott gyakorisággal kötelezően végrehajtandó, illetve egyéb eseményekhez kötött ellenőrzési feladatok,
- II. Törvényi felhatalmazás alapján végzendő egyéb, kötelező ellenőrzési feladatok és
- III. Lényegesség szempontjából, kockázatelemzés alapján kiválasztott ellenőrzési témák.

A kockázatelemzés alapján kiválasztott témák meghatározása, majd a kapcsolódó ellenőrzési helyszínek kiválasztását megelőző munka során a Számvevőszék ellenőrzési tapasztalatai alapján elemzi az egyes területek eredendő kockázatait. Ezen kívül a részére megküldött tájékoztatókat, információkat, jelzéseket, a tudomására jutott tényeket a folyamatban lévő ellenőrzéseiben, valamint az ellenőrzések tervezése során hasznosítja.

A Számvevőszék küldetése, hogy szilárd szakmai alapon álló, értékteremtő ellenőrzéseivel előmozdítsa a közpénzügyek átláthatóságát, rendezettségét, és hozzájáruljon a „jól irányított állam” működéséhez. Ennek megfelelően a Számvevőszék stratégiai célként tűzte ki, hogy az ellenőrzési tevékenység hasznosulása tetten érhető legyen a társadalmi bizalom megerősítésében, a közgondolkodás megváltoztatásában, az ellenőrzött szervezetek közpénzfelhasználása szabályszerűségének javulásában, a törvényhozás tevékenysége támogatásában, valamint a legfontosabb társadalmi-gazdasági kérdésekre adott válaszokban.

Ezen küldetés érdekében, valamint az Országgyűlési határozatnak köszönhetően a Számvevőszék ellenőrzési és elemzési feladatai mellett hangsúlyosan fog megjelenni tanácsadó tevékenysége, amely során támogatást nyújt a közszolgáltatást nyújtó szervezetek számára a közpénzügyi előírások betartásához és ezáltal a közpénzek szabályos és eredményes felhasználásához.

A hatékony és magas színvonalú feladatellátás alapfeltételeként a Számvevőszék az ellenőrzési módszertanait a gyakorlati tapasztalatok, illetve a nemzetközi módszertani szttenderdek és ajánlások figyelembevételével fejleszti. A közpénzekkel és közvagyonnal való átlátható és elszámoltatható gazdálkodás biztosítása érdekében a Számvevőszék 2021 második félévében megfelelőségi és teljesítmény-ellenőrzési módszerek alkalmazásával végzi ellenőrzéseit. A megfelelőségi ellenőrzések hozzájárulnak ahhoz, hogy az ellenőrzött szervezetek, illetve

tevékenységeik minden lényeges szempontból megfeleljenek a vonatkozó jogi szabályozásoknak, előírásoknak és követelményeknek, míg a teljesítmény-ellenőrzésekkel a Számvevőszék hozzájárul az eredményesség elvének érvényesüléséhez.

Az ellenőrzések végrehajtása során a Számvevőszék bizonyíték-alapú megközelítési módszereket alkalmaz. Ezen belül a digitalizáció által nyújtott lehetőségek alapján folyamatosan továbbfejleszti a dokumentumalapúságot. Ez a megközelítés tovább erősíti, hogy az ellenőrzési megállapítások bizonyítékokon, az ellenőrzött időszakban, vagy azt megelőzően keletkezett rendelkezésre álló dokumentumokon alapuljanak, az adott időszak tényeit rekonstruálva. Biztosítja továbbá az azonos szempontok szerinti értékelés érvényesülését is, amennyiben adott ellenőrzési program alapján, több ellenőrzött szervezetnél kerül lefolytatásra az ellenőrzés.

Az egyes területek ellenőrzési lefedettségének növelése, valamint az ellenőrzött szervezetek leterheltségének csökkentése érdekében az új megközelítésű ellenőrzések folytatódnak 2021 második félévében is. A lényeges sokaság lefedése érdekében az ellenőrzések kiterjednek az önkormányzatok, az önkormányzati intézmények, a központi költségvetési szervek, valamint a nemzeti tulajdonú gazdasági társaságok, a köztisztviselők és az egyéb szervezetek területére is.

A Számvevőszék részére egyes törvények éves, illetve kétéves gyakorisággal kötelezően végrehajtandó ellenőrzési feladatokat határoznak meg. Ennek megfelelően 2021 második félévében kiemelt feladatként megkezdte a *Fővárosi Önkormányzatot és a kerületi önkormányzatokat osztottan megillető bevételek 2021. évi megosztásáról szóló önkormányzati rendelet felülvizsgálatát*.

Folytatódnak a törvényi kötelezettség alapján megkezdett ellenőrzések, melyek között kiemelt jelentőségű a *Magyarország 2020. évi központi költségvetése végrehajtásáról készített zárszámadásnak az ellenőrzése*.

Az állami vagyon feletti tulajdonosi joggyakorlással kapcsolatos tevékenység ellenőrzése keretében az államháztartás körébe tartozó vagyon kezelésének, a vagyonnal való gazdálkodásnak az első félévben megkezdett ellenőrzését folytatja a Számvevőszék.

Törvényi felhatalmazás alapján – a kétéves gyakoriságnak megfelelően – végzi a *költségvetési támogatásban részesülő pártok és pártalapítványok* gazdálkodásának ellenőrzését is. Ennek megfelelően folytatódik a Magyarországon bejegyzett pártok gazdálkodása törvényességének ellenőrzése, a magyar jogállamiságból eredő azon garanciális követelmény érvényesítése érdekében, hogy minden párt gazdálkodása törvényességének ellenőrzése biztosított legyen.

A törvények által a Számvevőszék számára kijelölt további ellenőrzési feladatok végrehajtása 2021 második félévében meghatározott témákban végzett szervezet-specifikus ellenőrzésekkel folytatódik. Ezek az ellenőrzések az államháztartás több részterületét és az államháztartáson kívüli szervezeteket is érintik. A szervezet-specifikus ellenőrzések esetében célzott ellenőrzési programok készítésére helyezi a hangsúlyt a Számvevőszék, az ellenőrzési tapasztalatok minél részletesebb visszacsatolása és ezáltal a szabályszerű gazdálkodás biztosításának támogatása érdekében.

A Számvevőszék törvényi kötelezettségének eleget téve, az ellenőrzései során továbbra is kiemelt figyelmet fordít az államháztartás belső kontrollrendszere működésének, valamint az államháztartás számviteli rendjének értékelésére.

Folytatja a Számvevőszék az önkormányzatok, a központi költségvetési szervek és a nemzeti tulajdonú gazdasági társaságok ellenőrzését. Ellenőrzései során azokra a tevékenységi területekre fókuszál, ahol értékelési széles társadalmi körben leginkább hasznosulni tudnak. A felsorolt szervezetek esetében alkalmazhatja a Számvevőszék az integritás- és belső kontroll, vagyongazdálkodás, jelentős beruházások, tulajdonosi joggyakorlás és szervezeti teljesítmény-ellenőrzés modulokat. Kiemelt hangsúlyt kap az önkormányzati intézmények ellenőrzése a második félévben. A központi költségvetési szervek esetében folytatódik a középírányító szervek ellenőrzése, amely során az irányítási feladatok, a gazdálkodási és vagyonkezelési feladatok ellenőrzése történik meg. Fókuszba helyezi a Számvevőszék a fenntartóváltással érintett felsőoktatási intézmények ellenőrzését, amelynek keretében értékeli, hogy a fenntartóváltás előtt az egyetemekenél biztosított volt-e a színvonalas felsőoktatáshoz szükséges nemzeti vagyon megőrzése, védelme, annak az átadása szabályszerűen ment-e végbe.

A *helyi önkormányzatok* ellenőrzése keretében folytatódik a Magyar Államkincstár központi információs rendszerében rendelkezésre álló adatok monitorozása, amellyel a Számvevőszék csoportokat képezve tud önkormányzatokat értékelni. A monitoring riportok kiértékelése alapján végzett ellenőrzésekkel, az önkormányzatok pénzügyi egyensúlyi helyzetére ható kockázatok feltárásával hozzájárul az önkormányzatok gazdálkodása, feladatellátása fenntarthatóságának biztosításához.

A törvények által kijelölt egyéb ellenőrzési feladatokhoz kapcsolódóan a Számvevőszék folytatja a kockázatalapú ellenőrzéseket a nyilvános könyvtári ellátást végzők, az önkormányzati intézmények, a nemzeti tulajdonú gazdasági társaságok, a tankerületi központok és a nem állami humánszolgáltatók helyszínein. A kockázatalapú ellenőrzések lehetőséget teremtenek arra, hogy a Számvevőszék széles ellenőrzötti körnél, azonos jellemzők alapján történő csoportosításával, a lényeges dokumentumok meghatározott szempontok szerinti értékelése alapján objektív képet kapjon a szervezeteknél fennálló azon területekről, melyek a gazdálkodásukat érintően a jövőre vonatkozóan kockázatot hordoznak. 2021 második félévében a Számvevőszék monitoring ellenőrzési megközelítést alkalmazva is támogatja a közpénzügyi helyzet javítását. A monitoring típusú ellenőrzések – a jelen állapot lényeges dokumentumaira fókuszálva – valós idejű értékeléssel, jövőre vonatkozó ajánlásokkal nyújtanak támogatást az ellenőrzött közpénzügyi helyzetének javításához. A központi költségvetési szervek, önkormányzati intézmények, többségi állami és önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságok, a nem állami humánszolgáltatók, valamint a köztisztviselők körében folyamatban lévő és tervezett monitoring típusú ellenőrzések ezen közpénzfelhasználó, köztisztviselő szervezetek teljes körének, vagy nagy számosságú csoportjának egy-egy lényeges területét, azok alapvető dokumentumait veszik górcső alá. E megközelítés alkalmazásával jelentősen növelhető az ellenőrzési lefedettség, továbbá korábban nem ellenőrzött, közpénzt, illetve köztisztviselőt használók értékelését is lehetővé teszi. A kevés számú, kijelölt dokumentum értékelésével a Számvevőszék képes a szabálytalan működés beazonosítására, majd az ezekre történő figyelemfelhívásokon keresztül a közpénzügyek javítására. A módszertani és digitális fejlesztések hozzájárulnak – az ellenőrzött szervezetek leterheltségének mérséklése mellett – az ellenőrzések időtartamának csökkentéséhez, hatékonyságának növeléséhez.

Folytatja a Számvevőszék az *államháztartás központi alrendszere fejezeteinek* ellenőrzését, valamint az *utóellenőrzéseket*, amelyek során nyomon követhető, hogy a közpénzekkel és a köztisztviselővel történő gazdálkodás során feltárt hibák, hiányosságok megszüntetése megtörtént-e, ezzel csökkent-e egy-egy szervezet szabálytalan működésének kockázata, illetve összességében javult-e a közpénzügyi helyzet.

Kiemelt fontosságúnak tartja a Számvevőszék Magyarország valamennyi önkormányzatának 2020. évi ellenőrzését követően, hogy az önkormányzatok második védelmi vonalát jelentő ellenőrző szerveket (fővárosi és megyei kormányhivatalok) is ellenőrizze. Erre tekintettel kezdte meg a kormányhivatalok ellenőrzését az első félévben, mely ellenőrzések a második félévben is folytatódnak.

Folytatódik *a digitális állam fejlődése érdekében tett intézkedések ellenőrzése*, mely során a Számvevőszék értékeli, hogy a digitális állam kiépítettsége érdekében végrehajtott intézkedések eredményesen hozzájárultak-e a Kormány infokommunikációs stratégiáiban megfogalmazott céljainak megvalósulásához, továbbá hogy a digitális közszolgáltatások, valamint az e-közigazgatás hatékonyan támogatták-e a lakosságot (vállalkozásokat) az ügyek intézése során, hozzájárultak-e az életminőségük javulásához.

A kutatás-fejlesztésre és innovációra biztosított források felhasználása eredményességének ellenőrzése keretében ellenőrzésre kerül többek között, hogy a kutatás-fejlesztés, innováció keretében tervezett és végrehajtott intézkedések hozzájárultak-e a kutatás-fejlesztés, innováció stratégiai céljainak eléréséhez, valamint a nemzeti jövedelemhez.

A Számvevőszék törvényben rögzített feladata az állami adóhatóság és a helyi önkormányzatok adóztatási tevékenységének ellenőrzése. E feladatkörében ellenőrzi *az önkormányzatok helyi iparűzési adóval kapcsolatos tevékenységét*, valamint a *Nemzeti Adó- és Vámhivatal kisvállalkozások tételes adójával és a kisvállalati adóval kapcsolatos tevékenységét*.

A szerzői jog rendszerének ellenőrzését is folytatja a második félévben a Számvevőszék. Az ellenőrök ellenőréként értékeli a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala jogkezelőkkel kapcsolatos feladatellátását és felügyeleti tevékenységét, továbbá a jogkezelők elszámoltathatóságát és átláthatóságát.

Folytatódik *a számviteli törvény szerinti egyéb szervezetek ellenőrzése* is, melynek során a Számvevőszék értékeli az egyes alapítványok, egyesületek gazdálkodási kereteinek kialakítását, illetve hogy az éves beszámolási kötelezettségüket és az államháztartásból kapott támogatásokkal kapcsolatos nyilvántartási kötelezettségüket szabályszerűen teljesítették-e.

Egyéb törvényi felhatalmazás alapján végzi a Számvevőszék *a térségi fejlesztési tanácsok működésének és gazdálkodásának ellenőrzését*, amely során többek között értékeli a térségi fejlesztési tanácsok működésében az eredményességi követelmények érvényesítését, a munkaszervezeteik gazdálkodását, valamint a belső kontrollrendszerének kialakítását és működtetését.

A Számvevőszék a 2021 második félévében több, korábban még nem ellenőrzött területet és szervezetet von ellenőrzése alá. *A nukleáris biztonság ellenőrzése* során sor kerül a nukleáris létesítmények és a radioaktív hulladék-tárolókat érintő hatósági ellenőrzési feladatok szabályozottságának ellenőrzésére, emellett vizsgálja, hogy a Központi Nukleáris Pénzügyi Alap kezelésében, felhasználásában részt vevő szervezetek irányítása, szabályozottsága, ellenőrzési rendszere mennyiben biztosította az elkülönített pénzek szabályszerű és a céloknak megfelelő felhasználását.

Az elektronikus kereskedelem hazai ellenőrzését végző szervezetek ellenőrzési tevékenységének ellenőrzése keretében az internetes kereskedelem ellenőrzésének feltételeit az ellenőrzések végrehajtásának szabályozottságát és eredményességét tervezi ellenőrizni a Számvevőszék.

Sor kerül a katonai beszerzések ellenőrzése keretében a *Védelemgazdasági Hivatal katonai beszerzésekkel kapcsolatos ellenőrzési tevékenységének* ellenőrzésére. Az ellenőrzés keretében a Számvevőszék értékeli, hogy a szervezet belső kontrollrendszere biztosította-e ellenőrzési feladatai ellátását.

A Magyar Államkincstár nyilvánosságra hozott adatai, információi és a beszámolók kezelésével kapcsolatos tevékenységének ellenőrzése kapcsán a Számvevőszék célja megbizonyosodni arról, hogy a Magyar Államkincstár belső kontrollrendszere és az általa végzett ellenőrzések biztosítják-e a kötelezően közzétett adatok megbízhatóságát a beszámolók adataira és az államháztartás központi alrendszerébe tartozó szervek tartozásállományára vonatkozóan.

Szintén egyéb törvényi felhatalmazás alapján, *az adatgyűjtés, adatfeldolgozás rendszerének ellenőrzése* kapcsán értékeli a Számvevőszék, hogy az ellenőrzött szervezetek statisztikai adatainak jellemzői hozzájárulnak-e a „jól irányított államhoz”.

Az integritás alapú közpénzfelhasználást a Számvevőszék honlapjáról letölthető, folyamatosan megújuló és újabb célcsoporttal bővülő, önkéntesen kitölthető önteszttekkel is támogatja, amelyek segítségével a szervezetek objektív képet kaphatnak arról, hogy gazdálkodásuk, tevékenységük irányítása, szabályozása mely területek vonatkozásában felel meg a jogszabályi előírásoknak és melyek fejlesztendők. A Számvevőszék kiemelt területként kezeli az integritás- és a belső kontrollrendszer, vagyongazdálkodás működésének feltérképezését, amely előfeltétele a közpénzekkel és a nemzeti vagyonnal való szabályszerű, felelős gazdálkodásnak.

A Számvevőszék az ellenőrzések eredményeinek további hasznosulása érdekében, az azonos szektorban tevékenykedő több szervezetet átfogó ellenőrzési tapasztalatait elemzésekben is összegzi. Az elemzések rámutatnak az egyes szektorokban működő, a Számvevőszék által ellenőrzött szervezetek tevékenységében rejlő kockázatokra, fejlesztendő területekre.

Az Országgyűlés a 17/2021. (VI. 16.) OGY határozatában megerősítette az ÁSZ tanácsadó tevékenységét, amelyet jelen ellenőrzési terv kialakításánál az ÁSZ már figyelembe vesz. Az ÁSZ tanácsadó és oktató funkciójának keretében a feltárt, illetve potencionális szabálytalanságok, valamint azok lényeges jellemzőinek bemutatásán, oktatásán keresztül folytatja az ellenőrzött szervezetek támogatását, elősegítve ezáltal a közpénzügyek állapotának mihamarabbi javulását. Az ÁSZ ennek megfelelően több ellenőrzése esetében már az ellenőrzés folyamán tanácsadást nyújt az ellenőrzött szervezetek részére.

TÉMAJEGYZÉK

I. TÖRVÉNYEK SZERINT ÉVES, KÉTÉVES GYAKORISÁGGAL ELVÉGZENDŐ ÉS EGYÉB ESEMÉNYHEZ KÖTÖTT ELLENŐRZÉSEK

1. *A Fővárosi Önkormányzatot és a kerületi önkormányzatokat osztottan megillető bevételek 2021. évi megosztásáról szóló önkormányzati rendelet felülvizsgálata*
2. *2020. évi zárszámadás - Magyarország 2020. évi központi költségvetése végrehajtásának ellenőrzése (a 2021. I. félévi ellenőrzési terv 1. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)*
3. *Az állami vagyon feletti tulajdonosi joggyakorlással kapcsolatos tevékenységek ellenőrzése (a 2021. I. félévi ellenőrzési terv 3. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)*
4. *A költségvetési támogatásban részesülő pártok 2019-2020. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése (a 2021. I. félévi ellenőrzési terv 4. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)*
 - 4/1. *A Magyar Szocialista Párt 2019-2020. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése (a 2021. I. félévi ellenőrzési terv 4/1. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)*
 - 4/2. *A Jobbik Magyarországért Mozgalom 2019-2020. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése (a 2021. I. félévi ellenőrzési terv 4/2. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)*
 - 4/3. *A Lehet Más a Politika 2019-2020. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése (a 2021. I. félévi ellenőrzési terv 4/3. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)*
 - 4/4. *A Párbeszéd Magyarországért Párt 2019-2020. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése (a 2021. I. félévi ellenőrzési terv 4/4. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)*
 - 4/5. *A Demokratikus Koalíció 2019-2020. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése (a 2021. I. félévi ellenőrzési terv 4/5. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)*
5. *A költségvetési támogatásban részesülő pártalapítványok 2019-2020. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése (a 2021. I. félévi ellenőrzési terv 5. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)*
 - 5/1. *A Táncsics Mihály Alapítvány 2019-2020. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése (a 2021. I. félévi ellenőrzési terv 5/1. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)*
 - 5/2. *A Jobbik Magyarországért Alapítvány 2019-2020. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése (a 2021. I. félévi ellenőrzési terv 5/2. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)*
 - 5/3. *Az Ökopolisz Alapítvány 2019-2020. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése (a 2021. I. félévi ellenőrzési terv 5/3. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)*
 - 5/4. *A Megújuló Magyarországért Alapítvány 2019-2020. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése (a 2021. I. félévi ellenőrzési terv 5/4. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)*

5/5. Az Új Köztársaságért Alapítvány 2019-2020. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése (a 2021. I. félévi ellenőrzési terv 5/5. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)

6. *Kampánypénzek ellenőrzése – Az időközi országgyűlési képviselő-választási kampányokra fordított pénzeszközök felhasználásának ellenőrzése (a 2021. I. félévi ellenőrzési terv 6. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)*

II. TÖRVÉNYI FELHATALMAZÁS ALAPJÁN KÖTELEZŐ ELLENŐRZÉSEK (GYAKORISÁGA NEM MEGHATÁROZOTT)

7. *A rendszeres központi költségvetési támogatásban nem részesülő pártok ellenőrzése (a 2021. I. félévi ellenőrzési terv 13. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)*

III. EGYÉB TÖRVÉNYI FELHATALMAZÁS ALAPJÁN VÉGZENDŐ ELLEN- ŐRZÉSEK

8. *A térségi fejlesztési tanácsok működésének és gazdálkodásának ellenőrzése*
9. *A nukleáris biztonság ellenőrzése*
10. *Az elektronikus kereskedelem hazai ellenőrzését végző szervezetek ellenőrzési tevékenységének ellenőrzése*
11. *Katonai beszerzések ellenőrzése – A Védelemgazdasági Hivatal katonai beszerzésekkel kapcsolatos ellenőrzési tevékenységének ellenőrzése*
12. *A Magyar Államkincstár nyilvánosságra hozott adatai, információi és a beszámolók kezelésével kapcsolatos tevékenységének ellenőrzése*
13. *Az adatgyűjtés, adatfeldolgozás rendszerének ellenőrzése*
14. *A digitális állam fejlődése érdekében tett intézkedések ellenőrzése (a 2021. I. félévi ellenőrzési terv 14. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)*
15. *A kutatás-fejlesztésre és innovációra biztosított források felhasználása eredményességének ellenőrzése (a 2021. I. félévi ellenőrzési terv 15. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)*
16. *Az önkormányzatok helyi iparűzési adóval kapcsolatos tevékenységének ellenőrzése (a 2021. I. félévi ellenőrzési terv 16. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)*
17. *A Nemzeti Adó- és Vámhivatal kisadózó vállalkozások tételes adójával és a kisvállalati adóval, valamint egyéb feladataival kapcsolatos tevékenységének ellenőrzése (a 2021. I. félévi ellenőrzési terv 17. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)*
18. *A szerzői jog rendszerének ellenőrzése - A Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala tevékenységének és a szerzői jogot kezelő szervezetek elszámoltathatóságának és átláthatóságának ellenőrzése (a 2021. I. félévi ellenőrzési terv 18. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)*
19. *Köztestületek monitoring típusú ellenőrzése (a 2021. I. félévi ellenőrzési terv 19. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)*

20. *A környezettudatos tervezésre és az energiafogyasztási címkézésre vonatkozó intézkedések ellenőrzése (a 2021. I. félévi ellenőrzési terv 20. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)*
21. *Az önkormányzatok ellenőrzése során egyes második védelmi vonalat jelentő ellenőrző szervek ellenőrzése (a 2021. I. félévi ellenőrzési terv 21. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)*
22. *A hulladékgazdálkodás ellenőrzése (a 2021. I. félévi ellenőrzési terv 22. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)*
23. *Utóellenőrzés (harmadik szakasz, a 2021. I. félévi ellenőrzési terv 24. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)*
24. *Utóellenőrzés, gazdálkodás kockázatértékelése (negyedik szakasz, a 2021. I. félévi ellenőrzési terv 25. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)*
25. *A nyilvános könyvtári ellátást végzők ellenőrzése (a 2021. I. félévi ellenőrzési terv 26. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)*
26. *26/1. Az államháztartás központi és önkormányzati alrendszerébe tartozó közpénzfelhasználók monitoring típusú ellenőrzése (a 2021. I. félévi ellenőrzési terv 27/1. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)*
26/2. Az államháztartás központi és önkormányzati alrendszerébe tartozó közpénzfelhasználók kockázatalapú ellenőrzése (a 2021. I. félévi ellenőrzési terv 27/2. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)
26/3. Az államháztartás központi és önkormányzati alrendszerébe tartozó közpénzfelhasználók ellenőrzése (a 2021. I. félévi ellenőrzési terv 27/3. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)
27. *27/1. Az államháztartás központi és önkormányzati alrendszerébe tartozó közpénzfelhasználók kockázatalapú ellenőrzése (második szakasz)*
27/2. Az államháztartás központi és önkormányzati alrendszerébe tartozó közpénzfelhasználók ellenőrzése (második szakasz)
28. *Önkormányzatok pénzügyi monitoring alapján végzett ellenőrzése (második szakasz, a 2021. I. félévi ellenőrzési terv 28. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)*
29. *A költségvetési szervek irányítói, tulajdonosi feladatai ellátásának ellenőrzése (második szakasz, a 2021. I. félévi ellenőrzési terv 29. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)*
30. *Az államháztartás központi alrendszere fejezeteinek ellenőrzése (a 2021. I. félévi ellenőrzési terv 30. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)*
31. *31/1 Nem állami humánszolgáltatók ellenőrzése - A köznevelési és szociális humánszolgáltatást nyújtó intézmények, szolgáltatók államháztartáson kívüli fenntartói központi költségvetésből kapott támogatásai felhasználása szabályozásának monitoring típusú ellenőrzése*
31/2. Nem állami humánszolgáltatók kockázatalapú ellenőrzése – A köznevelési és szociális humánszolgáltatást nyújtó intézmények, szolgáltatók államháztartáson kívüli fenntartói központi költségvetésből kapott támogatásai felhasználásának ellenőrzése (hatodik szakasz, a 2021. I. félévi ellenőrzési terv 31/1. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)

32. 32/1. *Nemzeti tulajdonú gazdasági társaságok ellenőrzése* (a 2021. I. félévi ellenőrzési terv 32. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)
- 32/2. *Nemzeti tulajdonú gazdasági társaságok ellenőrzése (második szakasz)*
33. 33/1. *A többségi állami és önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságok integritásának monitoring típusú ellenőrzése* (a 2021. I. félévi ellenőrzési terv 33/1. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)
- 33/2. *A többségi állami és önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságok integritásának monitoring típusú ellenőrzése* (második szakasz, a 2021. I. félévi ellenőrzési terv 33/2. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)
34. 34/1. *Nemzeti tulajdonú gazdasági társaságok kockázatalapú vagyonellenőrzése* (a 2021. I. félévi ellenőrzési terv 34. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)
- 34/2 *Nemzeti tulajdonú gazdasági társaságok kockázatalapú vagyonellenőrzése (második szakasz)*
35. *A költségvetési támogatásban részesülő számviteli törvény szerinti egyéb szervezetek ellenőrzése* (a 2021. I. félévi ellenőrzési terv 35. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)

I.

I. TÖRVÉNYEK SZERINT ÉVES, KÉTÉVES GYAKORISÁGGAL ELVÉGZENDŐ ÉS EGYÉB ESEMÉNYHEZ KÖTÖTT ELLENŐRZÉSEK

Az ellenőrzés típusa: szabályszerűségi ellenőrzés

A FŐVÁROSI ÖNKORMÁNYZATOT ÉS A KERÜLETI ÖNKORMÁNYZATOKAT OSZTOTTAN MEGILLETŐ BEVÉTELEK 2021. ÉVI MEGOSZTÁSÁRÓL SZÓLÓ ÖNKORMÁNYZATI RENDELET FELÜLVIZSGÁLATA

Az ellenőrzés célja: a Fővárosi Önkormányzatot és a kerületi önkormányzatokat osztottan megillető bevételek 2021. évi megosztásának, valamint a helyi adóztatással kapcsolatos kiadások megállapítása, elszámolása szabályszerűségének ellenőrzése.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: A Fővárosi Önkormányzatot és a kerületi önkormányzatokat osztottan megillető bevételek körét, valamint a forrásmegosztás szabályait a Fővárosi Önkormányzat és a kerületi önkormányzatok közötti forrásmegosztásról szóló 2006. évi CXXXIII. törvény határozza meg. A törvény előírása alapján a Fővárosi Önkormányzat tárgyévre vonatkozó forrásmegosztási rendeletét az ÁSZ felülvizsgálja. Ha az ÁSZ megállapítja, hogy a Fővárosi Önkormányzat vagy valamely kerületi önkormányzat jogosulatlan forráshoz jutott vagy az őt jogszerűen megillető forrásnál alacsonyabb összegben részesült, ennek mértékével a forrásmegosztási törvény alapján meghatározott, a felülvizsgálat lezárását követő évi forrásmegosztást a Fővárosi Önkormányzat rendeletében módosítja.

Az ellenőrzés várható hasznosulását az ÁSZ több szinten tervezi. Az ellenőrzés az ellenőrzött szervezet számára visszajelzést ad a forrásmegosztás végrehajtásának szabályosságáról, javaslataival hozzájárul az esetleges hiányosságok kiküszöböléséhez. A társadalom számára jelzi, hogy a közpénz tervezett megosztása sem maradhat ellenőrizetlenül, az ÁSZ értékteremtő rend kialakításához és megőrzéséhez hozzájáruló tevékenysége pozitív hatással lesz a szervezetről kialakított összkép formálására.

Témasorszám: 2

Az ellenőrzés típusa: megfelelőségi ellenőrzés
2020. ÉVI ZÁRSZÁMADÁS

Magyarország 2020. évi központi költségvetése végrehajtásának ellenőrzése

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy a zárszámadási törvényjavaslat tartalma, szerkezete megfelel-e a jogszabályi előírásoknak; az Alaptörvény és a Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló törvény államadósságra vonatkozó előírásai érvényesültek-e, az államháztartás központi alrendszerében a hiány alakulása megfelelt-e a 2020. évi központi költségvetésről szóló törvény (Kvtv.) előírásainak. Az államháztartás bevételeit a Kvtv.-ben rögzítettekkel összhangban, a közpénzekkel való gazdálkodás jogszabályi követelményeinek megfelelően használták-e fel, a zárszámadási törvényjavaslat valóságúen mutatja-e be a költségvetés végrehajtására vonatkozó pénzügyi adatokat, információkat; a központi költségvetés bevételi és kiadási előirányzatainak teljesítése megfelelt-e a jogszabályi előírásoknak és tartalmaz-e lényeges hibát; a költségvetés végrehajtásában jog- és hatáskörrel rendelkezők a 2020. évi költségvetésben meghatározott pénzügyi keretek között szabályszerűen gazdálkodtak-e a közpénzekkel.

Az ellenőrzés kiterjed a 2021. évi költségvetési folyamatok nyomon követésére, kiemelten az államadósság alakulására ható tényezők monitoringjára is.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az Alaptörvény szerint a központi költségvetés végrehajtásának ellenőrzését az ÁSZ végzi el. Az ÁSZ tv. előírásainak megfelelően a zárszámadási ellenőrzés végrehajtása az ÁSZ éves gyakorisággal elvégzendő feladata. Az ÁSZ törvényi kötelezettségének teljesítésével hozzájárul ahhoz, hogy az Országgyűlés a zárszámadási törvény elfogadásával kapcsolatban megalapozott döntést hozzon. Az ellenőrzés eredményeként teljes és objektív kép alkotható a 2020. évi zárszámadási törvényjavaslatban szereplő adatok megbízhatóságáról. Az ÁSZ megállapításaival elősegíti az ellenőrzöttek közpénzekkel való felelős gazdálkodását, illetve az ellenőrzéssel hozzájárul az értékteremtő rend kialakításához és megőrzéséhez.

Az ellenőrzés típusa: szabályszerűségi ellenőrzés

**AZ ÁLLAMI VAGYON FELETTI TULAJDONOSI JOGGYAKORLÁSSAL
KAPCSOLATOS TEVÉKENYSÉGEK ELLENŐRZÉSE**

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy az állami vagyon felett tulajdonosi jogokat gyakorló szervezeteknél kialakított kontrollok biztosították-e a szabályszerű tulajdonosi joggyakorlást, feladatellátásuk során érvényesültek-e a jogszabályi előírások.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az állami vagyonról szóló 2007. évi CVI. törvény 3. § (4) bekezdése szerint az állami vagyon feletti tulajdonosi joggyakorlással kapcsolatos tevékenységeket az ÁSZ évente ellenőrzi. A Nemzeti Földalap feletti tulajdonosi joggyakorlással kapcsolatos tevékenység éves gyakorisággal történő ellenőrzéséről pedig a Nemzeti Földalapról szóló 2010. évi LXXXVII. törvény 14. § (1) bekezdése rendelkezik.

Az ÁSZ törvényi kötelezettségének eleget téve, a közvagyonnal való felelős gazdálkodás előmozdítása érdekében ellenőrzi a nemzeti vagyon meghatározó részét kitevő állami vagyon feletti tulajdonosi jogokat gyakorló szervezetek feladatellátását.

Az ellenőrzés eredményeként az ÁSZ véleményt formál arról, hogy a Magyar Állam tulajdonosi joggyakorlásában érintett szervezetek feladatellátása összhangban volt-e az állami vagyonra vonatkozó jogszabályok rendelkezéseivel. Az ellenőrzés rámutathat az állami vagyon feletti tulajdonosi joggyakorlási tevékenységet végző szervezeteknél fennálló esetleges szabályozási problémákra, a rendszerszintű vagy évek óta meglévő hiányosságokra. Az ellenőrzés értékelése hozzájárul a hiányosságok megszüntetéséhez, ezzel támogatja az állami vagyon feletti kontrollrendszer, a felelős, szabályszerű vagyongazdálkodás erősítését. Az ellenőrzés tájékoztatást ad a törvényhozás, az érintett szervezetek és a társadalom részére az állami vagyon feletti tulajdonosi joggyakorló feladatok ellátásáról, ezáltal hozzájárul az átláthatósághoz, a területet érintő döntések megalapozottságához.

Témasorszám: 4

Az ellenőrzés típusa: szabályszerűségi ellenőrzés

A KÖLTSÉGVETÉSI TÁMOGATÁSBAN RÉSZESÜLŐ PÁRTOK 2019-2020. ÉVI GAZDÁLKODÁSA TÖRVÉNYESSÉGÉNEK ELLENŐRZÉSE

- 4/1. *A Magyar Szocialista Párt 2019-2020. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése*
- 4/2. *A Jobbik Magyarországért Mozgalom 2019-2020. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése*
- 4/3. *A Lehet Más a Politika 2019-2020. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése*
- 4/4. *A Párbeszéd Magyarországért Párt 2019-2020. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése*
- 4/5. *A Demokratikus Koalíció 2019-2020. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése*

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy a közzétett pénzügyi kimutatások a törvényi előírásoknak megfeleltek-e, a könyvvizetés és gazdálkodás során betartották-e a vonatkozó jogszabályi és belső előírásokat; a párt a működéséhez szabályszerűen igénybe vehető forrásokat használt-e fel; az előző ÁSZ ellenőrzés során feltárt hiányosságok megszüntetéséről intézkedett-e, valamint a kockázatjelzések alapján lényegesre kijelölt ügyek szabályossága.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az Állami Számvevőszékről szóló 2011. évi LXVI. törvény 5. § (11) bekezdés a) pontja, valamint a pártok működéséről és gazdálkodásáról szóló 1989. évi XXXIII. törvény 10. § (1) bekezdése alapján a pártok gazdálkodása törvényességének ellenőrzésére az ÁSZ jogosult. Törvényi előírás alapján az ÁSZ két évente ellenőrzi azoknak a pártoknak a gazdálkodását, amelyek rendszeres költségvetési támogatásban részesültek. A törvényi előírásokat, valamint az ÁSZ által meghirdetett, nyilvános módszertant figyelembe véve az ellenőrzés hatóköre kiegészülhet kockázatjelzések alapján, a kockázatértékelés függvényében további lényeges területek szabályosságának ellenőrzésével az ellenőrzés megkezdésének időpontjáig.

A gazdálkodás szabályszerűségének, a felhasznált közpénzek nagyságának bemutatásával a társadalom objektív képet alkothat a pártok működéséről. Az ellenőrzés megállapításai a gazdálkodás megfelelőségének bemutatásával elősegíthetik, hogy a törvényalkotók konkrét lépéseket tegyenek a pártok finanszírozására vonatkozó szabályozások megváltoztatása, átláthatóbbá, ellenőrizhetőbbé tétele irányába. Az ellenőrzés rámutathat a pártok gazdálkodásával, valamint az állami költségvetésből származó források felhasználásával kapcsolatos jó gyakorlatokra és szabálytalanságokra. A hiányosságok, szabálytalanságok feltárása, az ennek kapcsán megfogalmazott megállapítások elősegíthetik a törvényi rendelkezések megsértésének szankcionálását. Ugyancsak az ellenőrzés hozadékát képezi az előző ÁSZ ellenőrzés felhívásai hasznosulásának értékelése.

Az ellenőrzés típusa: szabályszerűségi ellenőrzés

**A KÖLTSÉGVETÉSI TÁMOGATÁSBAN RÉSZESÜLŐ PÁRTALAPÍTVÁNYOK
2019-2020. ÉVI GAZDÁLKODÁSA TÖRVÉNYESSÉGÉNEK ELLENŐRZÉSE**

5/1. A Táncsics Mihály Alapítvány 2019-2020. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése

5/2. A Jobbik Magyarországért Alapítvány 2019-2020. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése

5/3. Az Ökopolisz Alapítvány 2019-2020. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése

5/4. A Megújuló Magyarországért Alapítvány 2019-2020. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése

5/5. Az Új Köztársaságért Alapítvány 2019-2020. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy a pártalapítvány törvényesen gazdálkodott-e; az éves számviteli beszámolók és a pártalapítvány tevékenységéről szóló éves jelentések a jogszabályi előírásoknak megfeleltek-e; a könyvvezetés és gazdálkodás során a vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket és belső előírásokat betartották-e. Az ellenőrzés célja továbbá annak értékelése, hogy az előző számvevőszéki jelentésben foglalt intézkedést igénylő megállapításokkal összhangban készített intézkedési tervben meghatározott feladatokat az ellenőrzött szervezet végrehajtotta-e.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Társadalmi elvárás a közpénzek értékelvű, rendeltetésszerű felhasználása, a közpénzből nyújtott támogatások átláthatóságának megteremtése, mely az államháztartásból nyújtott támogatások ellenőrzésével elősegíthető. A pártok működését segítő tudományos, ismeretterjesztő, kutatási, oktatási tevékenységet végző alapítványokról szóló 2003. évi XLVII. törvény 4. §-ában foglaltak alapján az alapítványok gazdálkodása törvényességének ellenőrzésére az ÁSZ jogosult, továbbá az ÁSZ tv. rendelkezése szerint a számvevőszéki jelentések intézkedést igénylő megállapításai alapján készített intézkedési tervben foglaltak megvalósítását az ÁSZ utóellenőrzés keretében ellenőrizheti. Törvényi előírás alapján az ÁSZ két évente ellenőrzi azoknak a pártalapítványoknak a gazdálkodását, amelyek a törvény szerint költségvetési támogatásban részesültek.

Az ellenőrzés a gazdálkodás szabályszerűségének bemutatásával hozzájárul ahhoz, hogy a társadalom objektív képet alkothasson a pártalapítványok működéséről. Az ellenőrzés eredménye elősegítheti, hogy a jelentésben foglalt megállapítások, következtések és javaslatok alapján a törvényalkotók konkrét lépéseket tegyenek a pártalapítványok finanszírozására vonatkozó szabályozások megváltoztatása, átláthatóbbá, ellenőrizhetőbbé tétele irányába. Az ellenőrzött szervezetek szintjén a hiányosságok, szabálytalanságok feltárása, az ennek kapcsán megfogalmazott megállapítások csökkenthetik a működés szabályszerűségének kockázatait, elősegíthetik a pártalapítványok szabályszerű gazdálkodását. A gazdálkodás szabályszerűségének bemutatásával az ellenőrzés értékteremtő módon járul hozzá az ÁSZ stratégiai céljainak megvalósításához.

Témasorszám: 6

Az ellenőrzés típusa: szabályszerűségi ellenőrzés

KAMPÁNYPÉNZEK ELLENŐRZÉSE

Az időközi országgyűlési képviselő-választási kampányokra fordított pénzeszközök felhasználásának ellenőrzése

Az ellenőrzés célja: annak megállapítása, hogy az időközi országgyűlési képviselő-választásokon képviselőnek jutott egyéni jelöltek és jelölő szervezetek, valamint az időközi országgyűlési képviselő-választásokon képviselőnek nem jutott, de más jelölt, vagy jelölő szervezet kérelmére ellenőrzött egyéni jelöltek és jelölő szervezetek betartották-e az országgyűlési képviselők választása kampányköltségeinek átláthatóvá tételéről szóló 2013. évi LXXXVII. törvény (Kftv.) előírásait. A pártok, mint jelölő szervezetek a választási kampánytevékenység finanszírozása során betartották-e a pártok működéséről és gazdálkodásáról szóló 1989. évi XXXIII. törvény (Párttv.) 4. §-ában rögzített előírásokat.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: A választási kampánytevékenységre fordított állami és más pénzeszközök felhasználását az ÁSZ törvényi előírás alapján ellenőrzi.

A Kftv. 8/B. § (1) bekezdése alapján az ÁSZ a választást követő egy éven belül hivatalból ellenőrzi az országgyűlési választáson országgyűlési képviselőnek jutott egyéni jelöltek tekintetében a Kftv. 1. § szerinti központi költségvetési támogatás felhasználását a Kincstárnál, szükség esetén a jelölnél. Emellett a Kftv. 9. § (2) bekezdése alapján az ÁSZ a választásra fordított állami és a Párttv.-ben meghatározott más pénzeszközök felhasználását a választást követő egy éven belül az országgyűlési képviselőnek jutott jelöltek és jelölő szervezeteik tekintetében hivatalból, egyéb jelöltek és jelölő szervezeteik tekintetében más jelölt vagy jelölő szervezet kérelmére ellenőrzi.

Az ellenőrzés eredményeként a társadalom objektív képet kap arról, hogy az időközi országgyűlési képviselő-választási kampányra fordított központi költségvetési támogatásokat az időközi országgyűlési választásokon képviselőnek jutott jelöltek és jelölő szervezeteik, valamint az időközi országgyűlési választásokon képviselőnek nem jutott, de más jelölt, vagy jelölő szervezet kérelmére ellenőrzött egyéni jelöltek és jelölő szervezeteik a vonatkozó jogszabályokban foglalt előírások szerint szabályszerűen használták-e fel. Az ellenőrzést indokolja továbbá az időközi országgyűlési képviselő-választás kampányfinanszírozása törvényességi ellenőrzésének biztosítása, valamint a törvényekben meghatározott korlátok és tilalmak megsértése esetén a szankciók érvényesítésének szükségessége.

II.

TÖRVÉNYI FELHATALMAZÁS ALAPJÁN KÖTELEZŐ ELLENŐRZÉSEK (GYAKORISÁGA NEM MEGHATÁROZOTT)

Az ellenőrzés típusa: szabályszerűségi ellenőrzés

A RENDSZERES KÖZPONTI KÖLTSÉGVETÉSI TÁMOGATÁSBAN NEM RÉSZESÜLŐ PÁRTOK ELLENŐRZÉSE

Az ellenőrzés célja: annak megállapítása, hogy a rendszeres központi költségvetési támogatásban nem részesülő pártok eleget tettek-e a pártok működéséről és gazdálkodásáról szóló 1989. évi XXXIII. törvény (Párttv.) 9. § (1) bekezdésben előírt pénzügyi kimutatás készítési és közlési kötelezettségüknek.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az Állami Számvevőszékről szóló 2011. évi LXVI. törvény 5. § (11) bekezdés a) pontja, valamint a Párttv. 10. § (1) bekezdése alapján a pártok gazdálkodása törvényességének ellenőrzésére az ÁSZ jogosult. Az ÁSZ a korábbi években is ellenőrizte a központi költségvetési támogatásban nem részesült pártok gazdálkodása törvényességét. A magyarországi pártok többsége nem jogosult rendszeres központi költségvetési támogatásra, mivel az országgyűlési képviselőválasztás során a választók szavazatának 1%-át sem szerezték meg. A párttvény a rendszeres állami költségvetési támogatásban részesülő pártok esetében az ellenőrzést kétéves gyakorisággal írja elő, a központi költségvetési támogatásban nem részesülő pártok ellenőrzésének gyakoriságára nincs jogszabályi rendelkezés. Ebből következően az ellenőrzés jelentőségét nem az ellenőrzött pártok gazdálkodásának nagyságrendje, hanem a jogállamiságból eredő azon garanciális követelmény indokolja, hogy valamennyi párt gazdálkodása törvényességének ellenőrzése biztosított legyen.

III.

**EGYÉB TÖRVÉNYI FELHATALMAZÁS ALAPJÁN
VÉGGZENDŐ ELLENŐRZÉSEK**

Az ellenőrzés típusa: Megfelelőségi és teljesítmény-ellenőrzés

A TÉRSÉGI FEJLESZTÉSI TANÁCSOK MŰKÖDÉSÉNEK ÉS GAZDÁLKODÁSÁNAK ELLENŐRZÉSE

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy a térségi fejlesztési tanácsok munkaszervezeti gazdálkodásának szabályozása, beszámolási kötelezettségek teljesítése, továbbá a belső kontrollrendszer kialakítása és működtetése, valamint a térségi fejlesztési tanácsok működésében az eredményességi követelmények érvényesítése biztosított volt-e.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: A térségi fejlesztés célja a területi elhelyezkedéstől független területfejlesztések megvalósítása, a társadalmi és gazdasági növekedés elősegítése, a fenntartható fejlődés feltételeinek megteremtése. Az ellenőrzésnek kiemelt társadalmi relevanciája van tekintettel arra, hogy a térségi fejlesztési tanácsok működésén keresztül a közérdek érvényesítése a térségi és a jogos magánérdekek összhangjának biztosítása, a természeti, táji és építészeti értékek gyarapítása és védelme is megteremthető.

Az ellenőrzést indokolja továbbá az is, hogy a településfejlesztési feladatok ellátására létrehozott térségi fejlesztési tanácsok a működésükhöz és a fejlesztések megvalósításához államháztartásból származó forrásokat, közpénzt is felhasználnak. A térségi fejlesztési tanácsok működésének, valamint a munkaszervezeteik gazdálkodásának, belső kontrollrendszerének értékeléséről adott információk hozzájárulnak ahhoz, hogy a társadalom objektív képet kapjon e szervezetek gazdálkodásának szabályozottságáról, a közpénzfelhasználás feltételeinek meglétéről, a térségi tanácsok működésének eredményességéről. Az ellenőrzés támogatja a közpénzfelhasználás átláthatóságát és elszámoltathatóságát ezen a sajátos területen is. Az ellenőrzés során arra a kérdésre is választ kaphatunk, hogy mely területek megerősítése segíti elő a területi arányok közelítését az állami fejlesztő tevékenység által.

Témasorszám: 9

Az ellenőrzés típusa: megfeleléségi ellenőrzés

A NUKLEÁRIS BIZTONSÁG ELLENŐRZÉSE

Az ellenőrzés célja: a nukleáris létesítmények és a radioaktív hulladék-tárolókat érintő ellenőrzési feladatok szabályozottságának az ellenőrzése. Az ellenőrzés emellett értékeli a Központi Nukleáris Pénzügyi Alap kezelésének a szabályszerűségét, hogy az Alap kezelésében, felhasználásában részt vevő szervezetek irányítása, szabályozottsága, ellenőrzési rendszere mennyiben biztosította az elkülönített pénzek szabályszerű és a céloknak megfelelő felhasználását. Az ÁSZ továbbá ellenőrzi, hogy a korábbi ellenőrzések során tett megállapításokra tett intézkedések javították-e a közpénzügyi helyzetet.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Magyarország számára a nukleáris energia szerepe kulcsfontosságú, mivel villamosenergia-szükségletének csaknem 50 százalékát nukleáris energiából fedezi. A klímavédelem, a nemzetközi energiapiacok bizonytalanságának kivédése ennek az erőforrásnak a további fejlesztése irányába mutat. Az atomenergetika a villamosenergia-termelésen kívül fontos szerepet tölt be Magyarországon a gyógyászat, a mezőgazdaság, valamint az oktatás és a tudományos kutatás számos területén, aktív szerepet tölt be mindennapjainkban. A nukleáris energia használatának hatásait folyamatosan figyelemmel kísérik, értékelik az atomenergetikai hatóságok és az ágazati irányítást ellátó minisztérium.

Az ÁSZ ellenőrzése hozzájárul a szabályozások fejlesztéséhez, összehangolásához. Az ellenőrzés során az ÁSZ értékeli a hatósági feladatokat ellátó intézményrendszer szabályozottságát, valamint azt is, hogy a nukleáris biztonság megteremtése és fenntartása érdekében elkülönített pénzeszközt szabályszerűen és a céloknak megfelelően használták-e fel az Alap kezelésében és felhasználásában részt vevő szervezetek. Az ellenőrzés tájékoztatást adhat a társadalom, a jogalkotók, valamint a felelős hatóságok számára a nukleáris létesítmények ellenőrzésének hazai helyzetéről, valamint rávilágít azokra a területekre, amelyek kezelésével biztosítható a szakterület szabályszerűbb és hatékonyabb feladatellátása.

Az „ellenőrök ellenőreként” az ÁSZ bizonyítékokon alapuló értékelése hatványozottan hasznosulhat, hiszen megállapításai közvetlenül az ellenőrzők tevékenységében érvényesülhetnek.

Az ellenőrzés típusa: megfelelőségi és teljesítmény-ellenőrzés

AZ ELEKTRONIKUS KERESKEDELEM HAZAI ELLENŐRZÉSÉT VÉGZŐ SZERVEZETEK ELLENŐRZÉSI TEVÉKENYSÉGÉNEK ELLENŐRZÉSE

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy az internetes kereskedelem ellenőrzését végző szervezetek kialakították-e az internetes kereskedelem ellenőrzésének feltételeit, az ellenőrzések végrehajtása szabályozott és eredményes volt-e, hozzájárult-e az internetes kereskedelemhez kapcsolódó adó- és vámbevételek teljesüléséhez.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az elektronikus kereskedelmi tevékenység volumenének elmúlt években bekövetkezett ugrásszerű növekedése hatással van a gazdaság fejlődésére, a lakossági fogyasztás emelkedése, a vállalatok jövedelmezőségének esetleges javulása növeli a költségvetés bevételeit. Az elektronikus kereskedelmi tevékenység hazai térnyerését mutatja, hogy Magyarországon az interneten vásárlók aránya az internetet használók között a 2010. évi 18%-ról 2018-ra 41%-ra nőtt, a csomagküldő és internet üzlettípus forgalma a KSH adatai szerint 2018-ban elérte az 543,2 milliárd Ft-ot.

A koronavírus-járvány hatásai 2020. évtől tovább növelték az internetes kereskedelmi forgalmat, mivel egyre többen részesítik előnyben a biztonságosabb internetes vásárlást. Az elmúlt öt évben a leggyorsabban növekedő ágazattá vált az „e-kereskedelem”. Ezzel egyidejűleg az internetes kereskedelmi tevékenység ellenőrzését végző szervezetek feladatai is nőttek és emellett egyre inkább a közfigyelem fókuszába kerültek.

Az ellenőrzési megállapítások hozzájárulhatnak az ellenőrző szervezetek szabályszerű és átlátható feladatellátásának, az ellenőrzések eredményességének elősegítéséhez, az e-kereskedelemmel szemben a vásárlói elégedettség és bizalom erősödéséhez és így az internetes kereskedelemről a költségvetést megillető bevételek minél teljesebb körű realizálásához.

Az ellenőrzés rávilágíthat továbbá az elektronikus kereskedelem azon hazai szabályozási kérdéseire, amelyek még további fejlesztést igényelnek. Bemutatja továbbá az ellenőrzések által le nem fedett területeket, amellyel támogathatja a jogalkotók, valamint az e-kereskedelemmel érintett szervezetek munkáját és elősegítheti az állampolgárok érdekeinek érvényesülését. Az ellenőrzés értékelése alapján választ kaphatunk azokra a kérdésekre, hogy mely területeken kell javítani a működés egyes területeit; a működési feltételek milyen módon, irányban fejleszthetők eredményesebbé; hol van tere a fejlődésnek a törvényesség megerősítésében, az eredményes közfeladat (jogkövető magatartás javítása) előmozdításában, és ezekhez milyen eszközök bevonása járulhat hozzá.

Témasorszám: 11

Az ellenőrzés típusa: szabályszerűségi ellenőrzés

KATONAI BESZERZÉSEK ELLENŐRZÉSE

A Védelemgazdasági Hivatal katonai beszerzésekkel kapcsolatos ellenőrzési tevékenységének ellenőrzése

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy a Honvédelmi Minisztérium Védelemgazdasági Hivatal belső kontrollrendszere biztosította-e ellenőrzési feladatai ellátását.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az Állami Számvevőszék az ÁSZ tv.-ben foglaltak alapján általános hatáskörrel végzi a közpénzekkel való felelős gazdálkodás ellenőrzését. Az államháztartásból származó források felhasználásának keretében ellenőrzi a központi költségvetésből gazdálkodó szervezeteket.

A NATO tagsággal járó kötelezettségeknek eleget téve Magyarországnak jelentős és egyre nagyobb mértékű közpénzt kell fordítania a védelmi kiadásokra, a honvédelemhez kapcsolódó eszközpark megújítására, az infrastruktúra növelésére.

Ezzel összhangban került elfogadásra a Zrínyi 2026 Honvédelmi és Haderőfejlesztési Program, amely az elmúlt huszonöt év legnagyobb és legátfogóbb honvédelmi programja. A program elsődleges célja korszerű eszközökkel felszerelni a hadsereget, valamint a szükséges technikai eszközök megújítása, beszerzése. A 2026-ig terjedő időszakban a Magyar Honvédség fejlesztésére fordítható összeg a Program szerint meghaladja majd a 3500 milliárd forintot.

Jelenleg a program a végrehajtási idejének a felénél tart. Tekintettel arra, hogy a honvédelmi szervezetek beszerzési igényeit, beszerzési tilalom alóli mentesítési kötelezettségének teljesítését a Honvédelmi Minisztérium Védelemgazdasági Hivatal ellenőrzi, indokolt az Állami Számvevőszéknek értékelni, hogy a katonai beszerzések felett az első védelmi funkciót ellátó szervezet hogy készült fel erre a jelentős közpénzfelhasználást érintő ellenőrzési feladatra, belső kontrollrendszerének egyes pillérei biztosítják-e ellenőrzési feladatainak ellátásához a feltételeket.

Az „ellenőrök ellenőreként” az ÁSZ munkájának eredményei így hatványozottan jelentkezhettek, hiszen értékelésének eredményei a Védelemgazdasági Hivatal ellenőrzési tevékenységében közvetlenül hasznosulhatnak.

Az ellenőrzés típusa: megfeleléségi ellenőrzés

**A MAGYAR ÁLLAMKINCSTÁR NYILVÁNOSSÁGRA HOZOTT ADATAI,
INFORMÁCIÓI, ÉS A BESZÁMOLÓK KEZELÉSÉVEL KAPCSOLATOS
TEVÉKENYSÉGÉNEK ELLENŐRZÉSE**

Az ellenőrzés célja: megbizonyosodni arról, hogy a jogszabályi környezet, illetve a Magyar Államkincstár belső kontrollrendszere, illetve az általa végzett ellenőrzések biztosítják-e a közzétett adatok megbízhatóságát a beszámolók adataira és az államháztartás központi alrendszerébe tartozó szervek tartozásállományára vonatkozóan.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Magyarország Alaptörvénye kimondja, hogy mindenkinek joga van a közérdekű adatok megismeréséhez és terjesztéséhez. Jogos elvárás az információk felhasználói körében a közzétett adatok megbízhatósága. A Magyar Államkincstár az államháztartás alrendszerei működéséről, pénzügyi és vagyongazdálkodásáról adatokat tesz közzé havi, negyedéves, éves szinten, továbbá az államháztartás központi alrendszerébe tartozó költségvetési szervek lejárt tartozásairól havonta. A közzétett adatok információt nyújtanak az államháztartás alrendszereinek gazdálkodásáról, továbbá a közzétett adatok alapján készített elemzések, tanulmányok hozzájárulhatnak a gazdaságpolitikai intézkedésekhez is. Ezért kiemelt fontosságú annak ellenőrzése, hogy az adatok közzététele milyen kontrollfolyamatok biztosítása mellett történik.

Az ellenőrzés során értékeli az ÁSZ, hogy a Magyar Államkincstár belső kontrollrendszerének kialakítása és működtetése hozzájárul-e az adatok megbízható közzétételéhez, valamint az államháztartás központi és önkormányzati alrendszerébe tartozó szervek adatszolgáltatásaiban szereplő adatok valódiságára, megbízhatóságára folytat-e a Magyar Államkincstár ellenőrzést, a közzétett adatok kontrollált folyamat útján kerülnek-e nyilvánosságra. Az ÁSZ ellenőrzési megállapításaival hozzájárulhat a társadalmi, gazdasági szereplők valós és hiteles információkkal való ellátásának biztosításához. Az ellenőrzés értékelésével választ kaphatunk arra, hogy miként segíthető elő a jobb állami, kormányzati döntések előkészítésének minősége a releváns adatok gyűjtésével és feldolgozásával; a közérdekű adatok transzparenciája hogyan tudja a valós értékelést előmozdítani az állam pénzügyi folyamataival a széleskörű állampolgári érdekek érvényre jutása céljából.

Témasorszám: 13

Az ellenőrzés típusa: megfelelési és teljesítmény-ellenőrzés

AZ ADATGYŰJTÉS, ADATFELDOLGOZÁS RENDSZERÉNEK ELLENŐRZÉSE

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy az ellenőrzött szervezetek statisztikai adatainak jellemzői hozzájárulnak-e a „jól irányított államhoz”.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: A közfeladatot ellátó szervezetek által nyilvántartott vagy összegyűjtött, adminisztratív adatokat átvevő Hivatalos Statisztikai Szolgálat tagjainak a hivatalos statisztikai tevékenysége – a gyűjtött adatok mennyisége, az adatszolgáltatók köre és elemszáma, valamint a gyűjtési módszerek tekintetében is – eltér egymástól. A statisztikai adatok pontossága, megbízhatósága alapvető eredményességi tényezőt jelent. Az adatszolgáltatói körnek minél sokrétűbb és minél nagyobb az elemszáma, annál nehezebb feladat az adatok gyűjtése/feldolgozása, a statisztikai adatok pontosságának, megbízhatóságának a biztosítása. A digitalizációval az adatvédelem fontossága egyre inkább előtérbe kerül.

Az ellenőrzés rávilágíthat arra, hogy a statisztikai tevékenységek hozzájárultak-e a gazdasági, társadalmi szereplők megfelelő minőségű, valós és hiteles információkkal való ellátásához, a minőségi alapelvek érvényesüléséhez, a vonatkozó stratégiai célkitűzések eléréséhez. Az ellenőrzés értékelése választ adhat arra, hogy az ellenőrzött szervezeteknél a statisztikai tevékenység (kiemelten az adatátvétel és az adatfeldolgozás) kontrolljai biztosították-e az átadott/átvett adminisztratív adatok megbízhatóságát. Továbbá a másodlagos adatforrások, kiemelten az adminisztratív adatforrások növekvő mértékű igénybevétele hozzájárul-e a statisztikai tevékenység eredményességéhez. Az ellenőrzés értékelése alapján a következő kérdésekre kaphatunk választ: milyen területeken lehet eredményesebbé tenni a digitalizáció eszközeinek felhasználását a társadalmi jólét kiterjesztésében; hogyan gyorsulhat fel a meglévő eszközök intenzívebb felhasználásával a nemzeti jövedelem bővülése; a többlet nemzeti jövedelem széles társadalmi körben való megjelenéséhez mely területeken tud hozzájárulni az adatipar gyorsuló fejlődése.

Az ellenőrzés típusa: teljesítmény-ellenőrzés

A DIGITÁLIS ÁLLAM FEJLŐDÉSE ÉRDEKÉBEN TETT INTÉZKEDÉSEK ELLENŐRZÉSE

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy a digitális állam kiépítettsége érdekében végrehajtott intézkedések eredményesen hozzájárultak-e a Kormány infokommunikációs stratégiáiban megfogalmazott céljainak megvalósulásához. Továbbá a digitális közszolgáltatások, valamint az e-közigazgatás hatékonyan támogatták-e a lakosságot (vállalkozásokat) az ügyek intézése során, hozzájárultak-e az életminőségük javulásához.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: A Nemzeti Infokommunikációs Stratégia a 2014-2020. évekre határozta meg a digitális állam terén elérendő célokat. A stratégiában kitűzött célok megvalósításának visszamérését indokolja, hogy az Európai Bizottság által 2020-ban közzétett adatok alapján (DESI index) Magyarország a tagállamok között a 21. helyen állt, és a digitális gazdaság és társadalom fejlettségét mérő mutatók jelenleg elmaradnak az uniós átlagtól.

Az ellenőrzés rávilágíthat arra, hogy a digitális versenyképesség növelését célzó stratégiai célkitűzések megvalósulása milyen irányban haladt, a digitális állam fejlődése célkitűzéseihez rendelt eszközök megfelelőek voltak-e, a megtett intézkedések a digitális állam pilléréhez kapcsolódó indikátorok teljesítését biztosították-e, felmerül-e a kormányzati beavatkozás szükségessége a stratégiai célkitűzések megvalósulásában (az intézkedések eredményességében) feltárt esetleges hiányosságok alapján. Az ellenőrzés indokoltságát támasztja alá az is, hogy – tekintettel a COVID-19 járvány miatt bevezetett infokommunikációs intézkedésekre – a digitalizáció terén megtett kormányzati intézkedések közérdeklődésre tartanak számot az érintettek (lakosság, vállalkozások) körében. A téma összetettsége és sokrétűsége felveti, hogy az ÁSZ az egyes közszolgáltatások területén megvalósított digitalizációs intézkedéseket külön is értékelje. Az ellenőrzés választ ad arra is, hogy a közszolgáltatások terén végrehajtott digitalizáció hogyan járult hozzá az ügyek magasabb színvonalon történő intézéséhez a lakosság/vállalkozások körében.

Témasorszám: 15

Az ellenőrzés típusa: teljesítmény-ellenőrzés

A KUTATÁS-FEJLESZTÉSRE ÉS INNOVÁCIÓRA BIZTOSÍTOTT FORRÁSOK FELHASZNÁLÁSA EREDMÉNYESSÉGÉNEK ELLENŐRZÉSE

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy a kutatás-fejlesztés, innováció keretében tervezett és végrehajtott intézkedések hozzájárultak-e a kutatás-fejlesztés, innováció stratégiai céljainak eléréséhez, valamint a nemzeti jövedelemhez. Hogyan alakították ki, mérték és értékelték a kutatás-fejlesztés, innováció eredményeit. A beszámoltatási rendszer biztosította-e a stratégia megvalósulásához az információk rendelkezésre állását.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: A kutatás-fejlesztés és innováció kiemelt makrogazdasági jelentőséggel bír, nagymértékben hozzájárul a gazdasági fejlődéshez és az ország nemzetközi versenyképessége szempontjából is meghatározó jelentőségű. Egy ország magas szintű K+F+I teljesítményének legfontosabb tényezője a kiegyensúlyozott innovációs rendszer, amely megfelelően ötvözi a köz- és a magánberuházásokat, ösztönzi a vállalkozások fejlesztési együttműködéseit egymással és a tudományos világ képviselőivel, s mindezek előfeltételként lehetőséget biztosít a magas színvonalú oktatásra és kutatásra. A felsőfokú oktatás eredményességének, a rövid és hosszútávon ható tudásátadás megalapozásának alapja a magas szintű, kiterjedt kutatási tevékenység. A kutatás-fejlesztésre és az innovációra fordított kiadások befektetés mind a vállalatok, mind pedig az ország jövőjébe, ezért a mindenkori kormányok fontos feladata, hogy olyan keretfeltételeket alakítsanak ki, amelyek a vállalatokat a kutatás-fejlesztésre és az innovációra ösztönzik. A tudományok fejlődése hozzájárul a társadalom élet-színvonalának javításához, ezért a lakosság érdeklődése is számottevő.

Az uniós követelményeknek megfelelően a magyar Kormány megfogalmazta a 2020-ra teljesítendő nemzeti vállalásokat. Tekintettel a hazai vállalatok céldátumára, az ellenőrzés rávilágíthat a kutatás-fejlesztési, innovációs stratégiákban foglalt célkitűzések, illetve az azokhoz kapcsolódó intézkedések eredményeire, és rámutathat azokra a fejlesztendő pontokra, amelyek változtatásával a célok eredményesebben valósíthatók meg. Kiemelkedő fontosságú, hogy a kutatás-fejlesztési és innovációs tevékenységre fordított közpénzek felhasználása kimutatható eredményekkel járjon – a kutatás-fejlesztési folyamat eredményei megjelenjenek a tudásátadás, képzés minden folyamatában, valamint a gazdaságban egyaránt, mind az innovatív termékek értékesítése és exportja, mind a foglalkoztatás terén. Végül soron hozzájáruljon a magyar gazdaság fejlődéséhez, versenyképességének javulásához.

Magyarország komoly hagyományokkal bír a tudományos kutatás területén, amit a különböző tudományterületeken elért szakmai eredmények és a szerteágazó nemzetközi kapcsolatok is bizonyítanak. A magyar K+F+I rendszer az elmúlt évek során jelentős változásokon ment keresztül, és Magyarország jelentős előrelépéseket tett a nemzeti tudományos és innovációs teljesítményének megerősítésére, továbbá arra, hogy annak az ország gazdasági teljesítményében való megjelenésének hatása értékelhető-e. Az ellenőrzés értékelésével támogathatja a szakpolitikai döntéshozók munkáját a kutatás-fejlesztés, innováció területén.

Az ellenőrzés típusa: megfelelési és teljesítmény-ellenőrzés

AZ ÖNKORMÁNYZATOK HELYI IPARÚZÉSI ADÓVAL KAPCSOLATOS TEVÉKENYSÉGÉNEK ELLENŐRZÉSE

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy az önkormányzati adóhatóságok a helyi iparúzési adóval kapcsolatos feladataikat megfelelően és eredményesen látták-e el.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: A helyi önkormányzatok a demokrácia nélkülözhetetlen elemei. Az önkormányzatok alapvető feladata a helyi közszolgáltatások biztosítása a lakosság számára. A feladatnak a helyi sajátosságokhoz és igényekhez igazítható ellátása elengedhetlenné teszi az önkormányzatok önálló gazdálkodásának megteremtését, ennek egyik eszköze a helyi adók rendszere. Az ÁSZ törvény 5. § (8) bekezdése alapján az ÁSZ ellenőrzi a helyi önkormányzatok adóztatási tevékenységét.

A helyi iparúzési adó jelentős bevételi forrást jelent az önkormányzati alrendszer számára, egyes önkormányzatok esetében pedig a költségvetési bevételek nagy részét jelenti, ezért az önkormányzatok adóztatási tevékenységének kiemelt jelentősége van. A helyi önkormányzatok 90%-a bevezette a helyi iparúzési adót. A helyi iparúzési adóra vonatkozó ÁSZ ellenőrzés célja elsősorban annak megállapítása, hogy az önkormányzati adóhatóságok megfelelően végezték-e adóztatási tevékenységüket.

Az ÁSZ ellenőrzési bizonyítékokon alapuló értékelésével hozzájárulhat az Országgyűlés törvényalkotó munkájához és a jó kormányzás gyakorlatának erősítéséhez. Az esetleges szabályszerűségi hibák, kockázatok feltárásával az ellenőrzés hozzájárulhat az önkormányzatok jogkövető magatartásának fejlesztéséhez. Az ellenőrzés értékelésének eredményeként kijelölhetővé válhatnak a továbblépési irányok körvonalai egy eredményesebb helyi adórendszer megerősítése szempontjából.

Témasorszám: 17

Az ellenőrzés típusa: megfelelőségi és teljesítmény-ellenőrzés

A NEMZETI ADÓ- ÉS VÁMHIRVATAL KISADÓZÓ VÁLLALKOZÁSOK TÉTELES ADÓJÁVAL ÉS A KISVÁLLALATI ADÓVAL, VALAMINT EGYÉB FELADATAI-VAL KAPCSOLATOS TEVÉKENYSÉGÉNEK ELLENŐRZÉSE

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy a NAV kisadókkal (KATA, KIVA) kapcsolatos egyes tevékenységeinek (bejelentéshez, bevalláshoz, adóellenőrzéshez, hátralékkezeléshez (adóbeszedéshez), behajthatatlan követelésekhez, adóalanyiság megszűnéséhez, panasz- és bejelentés kezeléshez kapcsolódó tevékenységek) szabályozottsága megfelelő volt-e, valamint feladatellátása lényeges pontjainak eredményessége hol tart. Az ellenőrzés kiterjed a feladatok szabályszerű ellátását biztosító belső kontrollok kiépítettségének és működtetésének értékelésére, valamint a NAV egyéb feladatainak ellátására.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az ÁSZ törvényben rögzített feladata az állami adóhatóság adóztatási tevékenységének ellenőrzése. A kis- és közepes vállalkozói kör adóztatásának egyszerűsítése érdekében az Országgyűlés 2012-ben két gyökeresen új és egyszerű, az érintettek számára választható adónemet vezetett be, a kisadózó vállalkozások tételes adóját (KATA) és a kisvállalati adót (KIVA). A kisadók 2012. évi bevezetése óta egyre szélesebb körben vált elérhetővé, és egyre többen is választják a két adónemet, aminek következtében a központi költségvetés KATA-ból és KIVA-ból származó bevételei folyamatosan nőttek 2013 és 2019 között. A 2021. évtől kezdődően a kisadók tekintetében kiegészítések lépnek életbe, amely körülmény az ellenőrzés indokoltságát megerősíti. A NAV feladatellátása kapcsán az ÁSZ az államháztartás gazdálkodásának ellenőrzése keretében a NAV valamennyi – adóhatósági, illetőleg egyéb feladatot ellátó – költségvetési szervének működését ellenőrizheti. A NAV feladatellátását érintő ellenőrzéseit az ÁSZ szisztematikus terv szerint, évente végzi, törekedve a NAV tevékenységi területeinek minél teljesebb ellenőrzési lefedettségére. Az ÁSZ ez idáig nem végzett ellenőrzést a NAV fentebb ismertetett tevékenységeire vonatkozóan, így azok értékelése különösen indokolt.

Az ÁSZ ellenőrzési bizonyítékokon alapuló értékelésével hozzájárulhat az Országgyűlés törvényalkotó munkájához és a jó kormányzás gyakorlatának erősítéséhez.

Az ellenőrzés típusa: megfelelőségi ellenőrzés

A SZERZŐI JOG RENDSZERÉNEK ELLENŐRZÉSE

A Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala tevékenységének és a szerzői jogot kezelő szervezetek elszámoltathatóságának és átláthatóságának ellenőrzése

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy az SZTNH belső kontrollkörnyezete megfelelt-e a jogszabályi előírásoknak. Az ellenőrzés keretében értékeljük, hogy az SZTNH jogkezelőkkel kapcsolatos feladatellátása, felügyeleti tevékenysége szabályszerű volt-e, a jogkezeléssel kapcsolatban az SZTNH-t megillető bevételek (igazgatási szolgáltatási díjak, felügyeleti díjak, bírságok, késedelmi pótlékok) megállapítása, elszámolása megfelelt-e a jogszabályi előírásoknak. Alakítottak-e ki mérhető, nyomon követhető teljesítménycélokat, teljesítménykövetelményeket. Értékeljük továbbá, hogy a jogkezelő szervezetek elszámoltathatóak és átláthatóak-e.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az SZTNH közös jogkezelőkkel és a független jogkezelőkkel kapcsolatos feladatellátása, felügyeleti tevékenysége hozzájárul a szerzői jogok törvényben előírt védelméhez. Az SZTNH közös jogkezelő szervezetekkel és a független jogkezelő szervezetekkel kapcsolatos feladatellátása magába foglalja a jogkezelő szervezetek felügyeletével, nyilvántartásával és a reprezentatív közös jogkezelők díjszabása jóváhagyásának előkészítésével kapcsolatos feladatokat és ezek ellenőrzését a jogkezelő szervezetek esetében.

Az ellenőrzés során értékelhető, hogy az SZTNH feladatellátását szabályszerűen kialakított kontrollkörnyezetben végzi-e és a jogkezelő szervezetek elszámoltathatóak, átláthatóak-e. Az SZTNH feladatellátása, tevékenysége valóban hozzájárul-e a szerzői jogok törvényben előírt védelméhez. Az ÁSZ az ellenőrzés keretében a jogkezelők működéséről, gazdálkodásáról is képet kaphat. Az ellenőrzés feltárhatja a közös jogkezelő szervezetek és a független jogkezelő szervezetek nyilvántartásának vezetésével, felügyeletével és a reprezentatív közös jogkezelő szervezetek díjszabásának jóváhagyásával, illetve azok jogkezelő szervezeteknél történő végrehajtásával kapcsolatos hiányosságokat, ezzel hozzájárulhat a feladatellátás minőségének javulásához. A teljesítménykövetelmények meghatározása megalapozhatja a SZTNH-nál a teljesítmény-ellenőrzés lefolytatását.

Témasorszám: 19

Az ellenőrzés típusa: megfelelőségi ellenőrzés

KÖZTESTÜLETEK MONITORING TÍPUSÚ ELLENŐRZÉSE

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy a köztestület a feladatellátását biztosító források szabályszerű, átlátható és elszámoltatható felhasználásának alapvető feltételeit biztosította-e a működés és gazdálkodás szabályozásával. Az ellenőrzés célja továbbá a minimum vezetői kontrollpontok kialakításának támogatása.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: A köztestületek szerepe kiemelt jelentőségű a működésük szerinti szakmai területeken, közfeladatot látnak el, sok esetben szakmai, etikai felügyeletet gyakorolnak tagjaik felett. Elvárás, hogy a közfeladat ellátásához biztosított pénzügyi támogatást és a kötelező tagság által fizetett tagdíjat átlátható és elszámoltatható módon kezeljék. A szabályozások kialakítása alapvető feltétele annak, hogy a köztestület a feladatellátását biztosító forrásokkal szabályszerűen és átláthatóan gazdálkodjon, biztosítsa a felelős elszámolás alapfeltételeit. A feladatellátást biztosító források értékelvű, rendeltetésszerű felhasználása, átláthatóságának megteremtése társadalmi elvárás, amelyhez az ÁSZ az alapvető működési és gazdasági feltételek ellenőrzésével kíván hozzájárulni.

Az ÁSZ ellenőrzése egyaránt kiterjed az Országos Bírósági Hivatal által nyilvántartott és a nyilvántartásban nem szereplő köztestületekre, amelyek jogszabály alapján beszámoló készítésére kötelezettek.

Az ÁSZ célja, hogy monitoring típusú megközelítést alkalmazva támogassa a közpénzügyi helyzet javítását. Az ÁSZ a digitalizáció adta lehetőségek felhasználásával kíván helyzetképet adni a köztestületek alapvető szabályozottságáról és hozzájárul a törvényes működés lényeges területeinek minél hamarabbi megerősítéséhez. A monitoring típusú ellenőrzés – a jelen állapot lényeges dokumentumaira fókuszálva – valós idejű értékeléssel, jövőre vonatkozó ajánlásokkal erősíti a közpénzügyi helyzet javítását.

Az ellenőrzés típusa: megfelelési és teljesítmény-ellenőrzés

A KÖRNYEZETTUDATOS TERVEZÉSRE ÉS AZ ENERGIAFOGYASZTÁSI CÍMKÉZÉSRE VONATKOZÓ INTÉZKEDÉSEK ELLENŐRZÉSE

Az ellenőrzés célja: a környezettudatos tervezéssel és energiafogyasztási címkézéssel kapcsolatos szabályozási és intézményi környezet értékelése és a kapcsolódó piacfelügyeleti, fogyasztóvédelmi tevékenység ellenőrzése. Továbbá a végső energiafogyasztás csökkentésére vonatkozó célok meghatározásának, a kapcsolódó nyomon követési rendszer kialakításának, a kitűzött célok elérése nyomonkövetésének vizsgálata.

A teljesítmény-ellenőrzés célja annak vizsgálata, hogy a környezettudatos tervezéssel és energiafogyasztási címkézéssel kapcsolatos szabályozási és intézményi környezet, a kapcsolódó piacfelügyeleti, fogyasztóvédelmi tevékenység eredményesen járultak-e hozzá az energiafogyasztás csökkentésére vonatkozó célok eléréséhez. Továbbá az evalváció módszerével a fogyasztók energiacímkék által nyújtott tájékoztatással kapcsolatos elégedettségének, energiatudatosságának vizsgálata.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: A környezettudatos tervezés és az energiafogyasztási címkézés célja az energiahatékonyság elősegítése, amelyet a magyar energiapolitika kiemelt prioritásként kezel. Az energiahatékonyság révén mérséklődik az energiaimportfüggőség, csökken az intézmények és a lakosság energiaszámlája, nő a beruházások száma, ezáltal javul a foglalkoztatottság, mobilizálódik a hazai tőke és felgyorsul a külföldi működő tőke és támogatás beáramlása, valamint teljesülnek a légszennyező anyagok kibocsátásával kapcsolatos nemzetközi környezetvédelmi vállalásaink.

A lakossági energiafogyasztás a végső energiafogyasztás jelentős részét – közel egyharmadát – teszi ki Magyarországon. Az éghajlati különbségekkel korrigált lakossági energiafelhasználás tekintetében Magyarország a tíz legmagasabb értéket mutató tagállam között van az EU-ban, ezért hazánk energiahatékonysági és energiamegtakarítási céljainak elérése érdekében kiemelten fontos a lakosság aktivizálása és érdekeltté tétele egyéni fogyasztása mennyiségének csökkentésében.

Az ellenőrzés megállapításaival támogathatja a szakpolitikai döntéshozók munkáját a környezettudatos tervezés és az energiafogyasztási címkézés területén. Az „ellenőrök ellenőreként” az ÁSZ értékelése hatványozottan hasznosulhat, hiszen megállapításai az ellenőrző szervezetek, azaz a piacfelügyeleti és fogyasztóvédelmi hatóságok tevékenységének szabályszerűbbé és eredményesebbé tételében érvényesülnek. Az ÁSZ az ellenőrzési bizonyítékokon alapuló értékelésével hozzájárul a lakosság megfelelő tájékoztatásához a termékek energiafogyasztására vonatkozóan, és a lakosság energiatudatosságának növeléséhez.

Témasorszám: 21

Az ellenőrzés típusa: megfelelési és teljesítmény-ellenőrzés

AZ ÖNKORMÁNYZATOK ELLENŐRZÉSE SORÁN EGYES MÁSODIK VÉDELMI VONALAT JELENTŐ ELLENŐRZŐ SZERVEK ELLENŐRZÉSE

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy a fővárosi és megyei kormányhivatalok önkormányzatok feletti törvényességi felügyeletéhez kapcsolódó feladatellátása szabályozott volt-e, az megfelelt-e a jogszabályokban foglalt előírásoknak. Teljesítmény-ellenőrzés keretében továbbá annak értékelése, hogy a feladatok ellátásához kapcsolódóan megtörtént-e a célok meghatározása és azok teljesülésének beszámolója, valamint a felügyeleti tevékenység eredményességének állapota mit mutat.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az Áht. az államháztartás pénzeszközeivel és a nemzeti vagyonnal történő szabályszerű, gazdaságos, hatékony és eredményes gazdálkodás, a beszámolási és adatszolgáltatási kötelezettségek szabályszerű teljesítésének biztosítása érdekében az államháztartás ellenőrzési rendszerében három területet nevesít: az államháztartás belső kontrollrendszerét, a kormányzati szintű ellenőrzést, valamint a külső ellenőrzést. Ez a három terület az államháztartás három védelmi vonala. Az önkormányzati alrendszer beszámolóinak kincstári ellenőrzése, valamint a helyi önkormányzatok kormányhivatali törvényességi felügyelete az államháztartás második védelmi vonalát jelentik.

Az önkormányzatok törvényes működése, továbbá a működéssel kapcsolatos beszámoló adatok megbízhatósága alapvető fontosságú kritérium a közpénzekkel való átlátható, felelős gazdálkodás érvényesítéséhez. Az ÁSZ a második védelmi vonalat jelentő ellenőrző szervek ellenőrzésével hozzájárulhat az önkormányzatok előírásoknak megfelelő működéséhez, gazdálkodásához, ezáltal a közpénzfelhasználás és a nemzeti vagyonnal történő gazdálkodás szabályszerűbbé válásához.

A második védelmi vonalba tartozó szervezetek ellenőrzésének eredményeként az ÁSZ a lehető legnagyobb hatást képes elérni a közpénzekkel való szabályszerű, felelős és fegyelmezett gazdálkodás előmozdítása érdekében, hiszen az ÁSZ ellenőrzések eredményei – azáltal, hogy az ellenőrzők tevékenysége szabályszerűbbé, hatékonyabbá és átláthatóbbá válik – közvetetten hasznosulhatnak az ellenőrző szervezetek által ellenőrzöttek működésében is.

Az elvégzett ellenőrzés bizonyítékain alapuló értékelésével az ÁSZ „jó gyakorlatokat” is azonosíthat, amelyeket tanácsadó funkciója keretében szélesebb körben is megismertet az érintettekkel, ezáltal is hozzájárulva a költségvetési rendszer szabályozott, átlátható, kiegyensúlyozott és fenntartható működéséhez.

Az ellenőrzés típusa: megfelelési és teljesítmény-ellenőrzés

A HULLADÉKGAZDÁLKODÁS ELLENŐRZÉSE

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy a hulladékgazdálkodás szabályozási és szervezeti rendszerének kialakítása és működtetése biztosítja-e a közfeladat megfelelő és eredményes ellátását.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az Alaptörvény szerint Magyarország elismeri és érvényesíti mindenki jogát az egészséges környezethez. Az ENSZ 193 tagállama által 2015 szeptemberében elfogadott új integrált fenntartható fejlődési és fejlesztési keretrendszer, az Agenda 2030 többek között a Föld környezeti rendszerének megóvásához fogalmaz meg célokat. A hulladékgazdálkodás meghatározó szerepet tölt be a környezet minőségének és a természeti erőforrásoknak a védelmében, a társadalom valamennyi rétegét közvetlenül érinti. A klímaváltozás veszélyeinek tudatosodásával a környezetvédelmi kérdések egyre nagyobb közérdeklődésre tartanak számot.

Az ellenőrzés bemutatja a nemzeti hulladékgazdálkodási rendszerek állapotát, rávilágíthat arra, hogy a hulladékgazdálkodás betölti-e törvényben meghatározott szerepét, szabályozottsága és megszervezése biztosítja-e a közfeladat-ellátás eredményes elvégzését, a célok megvalósulását, ezzel hozzájárul-e a hulladék csökkentéséhez, megfelelő kezeléséhez, erőforrássá alakításához.

Az ellenőrzés tájékoztatást adhat a társadalom, a jogalkotók, valamint a közfeladat ellátásában részt vevők számára a hazai hulladékgazdálkodási helyzetről, valamint felhívhatja a figyelmet azokra a hiányosságra, gyengeségekre, amelyek kezelésével, változtatásával a célok eredményesebben valósíthatók meg.

Az ellenőrzést nemzetközi ellenőrzés részeként végzi az Állami Számvevőszék.

Témasorszám: 23

Az ellenőrzés típusa: megfelelőségi ellenőrzés

UTÓELLENŐRZÉS

(harmadik szakasz)

Az ellenőrzés célja: annak kockázatalapú értékelése, hogy az ellenőrzött szervezetek a szervezet vezetője által összeállított intézkedési tervben foglalt intézkedések végrehajtásával hasznosították-e az ÁSZ jelentésben a hiányosságok megszüntetése, illetve a kockázatok csökkentése érdekében tett megállapításokat, összességében javult-e a közpénzügyi helyzet és az ÁSZ ellenőrzési megállapításai hasznosultak-e.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az ÁSZ tv. 33. § (1) bekezdése értelmében a számvevőszéki jelentések megállapításai alapján az ellenőrzött szervezet vezetője intézkedési tervet köteles összeállítani, és az Állami Számvevőszék részére megküldeni.

Az utóellenőrzés során az ÁSZ értékeli, hogy az érintett számvevőszéki jelentésben foglalt megállapításokkal összhangban, az ellenőrzött szervezet által – a jogszabályi kötelezettségének eleget téve – készített intézkedési tervben meghatározott feladatokat a feladatra kijelöltek végrehajtották-e.

Az intézkedések végrehajtásával az adott terület szabályszerű működése vonatkozásában a kockázatok csökkenhetnek, azonban hosszabb távon az intézkedési tervben foglaltak végrehajtásával önmagában nem szűnnek meg, csak akkor, ha beépülnek az ellenőrzött szervezet működésébe, azokat folyamatosan karban tartják, figyelembe véve, illetve kezelve a változásokat. Emellett az intézkedések végrehajtásáig újabb kockázatok merülhetnek fel a szabályszerű működés vonatkozásában, amelyek kezelése szintén kiemelten fontos az ellenőrzött szervezet számára.

Az ellenőrzött szervezet vezetője által készített intézkedési tervekben foglalt feladatok hiányos, illetve késedelmes végrehajtása, vagy annak elmaradása a szabályszerűség és a felelős vezetői magatartás vonatkozásában kockázatot hordoz, ami azt mutatja, hogy az ellenőrzések során feltárt hibák, hiányosságok és szabálytalanságok kezelése nem kapott kellő hangsúlyt. Az utóellenőrzés során is fennálló szabálytalanságok esetén a közpénz, közvagyon veszélyeztetettségi kockázat valószínűsített hatásának értékelése további intézkedéseket vonhat maga után.

Az ÁSZ kockázatalapú utóellenőrzései kiterjednek a kormányzati szektorba sorolt, vagy a Bkr. hatálya alá nem tartozó gazdasági társaságoknál és alapítványoknál, illetve az egyházi szervezeteknél végzett ellenőrzésekről készült jelentésben foglalt megállapításokhoz kapcsolódó intézkedésre kötelezett szervezetekre.

Az utóellenőrzés feltárja, hogy az ellenőrzött szervezet az intézkedések végrehajtásával hasznosította-e a korábbi ellenőrzési jelentésben a hiányosságok megszüntetése, a kockázatok kezelése érdekében tett megállapításokat, illetve az intézkedések végrehajtása mennyiben járult hozzá a közpénzügyi helyzet javulásához. Az utóellenőrzés visszacsatolást ad az ellenőrzési jelentések hasznosulásáról, az intézkedések elmaradásának, vagy részleges megvalósulásának a közpénzek, közvagyon veszélyeztetettségére gyakorolt valószínűsített hatásának értékelése, további intézkedéseket vonhat maga után.

Az ellenőrzés típusa: megfelelőségi ellenőrzés

UTÓELLENŐRZÉS, GAZDÁLKODÁS KOCKÁZATÉRTÉKELÉSE

(negyedik szakasz)

Az ellenőrzés célja: annak kockázatalapú értékelése, hogy az ellenőrzött szervezetek a szervezet vezetője által összeállított intézkedési tervben foglalt intézkedések végrehajtásával, azok értékelésével hasznosították-e az ÁSZ jelentésben a hiányosságok megszüntetése, illetve a kockázatok csökkentése érdekében tett megállapításokat, összességében javult-e a közpénzügyi helyzet és az ÁSZ ellenőrzési megállapításai hasznosultak-e.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az ÁSZ tv. 33. § (1) bekezdése értelmében a számvevőszéki jelentések megállapításai alapján az ellenőrzött szervezet vezetője intézkedési tervet köteles összeállítani, és az Állami Számvevőszék részére megküldeni.

Az intézkedések végrehajtásával, azok értékelésével az adott terület szabályszerű működése vonatkozásában a kockázatok csökkenhetnek, azonban hosszabb távon az intézkedési tervben foglaltak végrehajtásával önmagában nem szűnnek meg, csak akkor, ha beépülnek az ellenőrzött szervezet működésébe, azokat folyamatosan karban tartják, figyelembe véve, illetve kezelve a változásokat. Emellett az intézkedések végrehajtásáig újabb kockázatok merülhetnek fel a szabályszerű működés vonatkozásában, amelyek kezelése szintén kiemelten fontos az ellenőrzött szervezet számára.

Az ellenőrzött szervezet vezetője által készített intézkedési tervekben foglalt feladatok hiányos, illetve késedelmes végrehajtása, értékelése vagy annak elmaradása a szabályszerűség és a felelős vezetői magatartás vonatkozásában kockázatot hordoz, ami azt mutatja, hogy az ellenőrzések során feltárt hibák, hiányosságok és szabálytalanságok kezelése nem kapott kellő hangsúlyt. Az utóellenőrzés során is fennálló szabálytalanságok esetén a közpénz, közvagyon veszélyeztetettségi kockázat valószínűsített hatásának értékelése további intézkedéseket vonhat maga után.

Témasorszám: 25

Az ellenőrzés típusa: megfeleléségi ellenőrzés

A NYILVÁNOS KÖNYVTÁRI ELLÁTÁST VÉGZŐK ELLENŐRZÉSE

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy a nyilvános könyvtárak biztosították-e a szabályszerű pénzügyi és vagyongazdálkodás alapvető feltételeit, valamint a kockázatjelzések alapján lényegesen kijelölt ügyek szabályosságának értékelése.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: A könyvtárak fenntartására fordított közpénz nagysága, a nyilvános könyvtárak fenntartóinak sokszínűsége, a nyilvános könyvtárak, és a feladatellátó helyek számossága, valamint a könyvtárak által kezelt speciális vagyoni kör, továbbá a témakört érintően azonosított kockázatok alátámasztják a nyilvános könyvtárak ellenőrzésének szükségességét.

A kockázatalapú megközelítésű ellenőrzés a pénzügyi és vagyongazdálkodás lényeges területeire terjed ki, és súlypontok meghatározásával lehetőséget biztosít a kockázatok beazonosítására, valamint a kockázatos területeken a korábbi ellenőrzések által jelzettekhez képest bekövetkezett változások számbavételére. A törvényi előírásokat, valamint az ÁSZ által meghirdetett, nyilvános módszertant figyelembe véve az ellenőrzés hatóköre kiegészülhet kockázatjelzések alapján, a kockázatértékelés függvényében további lényeges területek szabályosságának ellenőrzésével az ellenőrzés megkezdésének időpontjáig.

Az ellenőrzés kiterjedhet az irányítás minőségének értékelésére, valamint arra hogy a nyilvános könyvtárak biztosították-e a teljesítményellenőrzés feltételeit.

Az ellenőrzés típusa: megfelelőségi ellenőrzés

AZ ÁLLAMHÁZTARTÁS KÖZPONTI ÉS ÖNKORMÁNYZATI ALRENDSZERÉBE TARTOZÓ KÖZPÉNZFELHASZNÁLÓK MONITORING TÍPUSÚ ELLENŐRZÉSE

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy az államháztartás központi és önkormányzati alrendszerébe tartozó szervezetek biztosították-e a közpénzfelhasználás alapvető feltételeit, megfelelve ezzel az Alaptörvényben a közpénzekkel való gazdálkodás kapcsán rögzített előírásoknak. Az ellenőrzés áttekintést ad a központi és önkormányzati alrendszerbe tartozó szervezetekre vonatkozó alapvető közpénzügyi követelmények állapotáról.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az Alaptörvény rögzíti, hogy minden közpénzekkel gazdálkodó szervezet köteles a nyilvánosság előtt elszámolni a közpénzekre vonatkozó gazdálkodásával. A közpénzeket és a nemzeti vagyont az átláthatóság és a közélet tisztaságának elve szerint kell kezelni. A közpénzügyek átláthatóságának előmozdítása, a közvagyon védelme, a korrupció elleni védetség érdekében indokolt az államháztartás központi alrendszerébe tartozó szervezetek, az önkormányzatok és az önkormányzati intézmények ellenőrzése.

A központi költségvetés alrendszerében és az önkormányzati alrendszerben zajló folyamatok holisztikus elemzéseivel, az így kiválasztott szervezetek célzott, hatékony ellenőrzéseivel az ÁSZ betölti a legfőbb gazdasági ellenőrző szerv küldetését. Az elvégzett ellenőrzések során az ÁSZ „jó gyakorlatokat” is azonosíthat, amelyeket tanácsadó funkciója keretében szélesebb körben is megismertethet az érintettekkel, ezáltal is hozzájárulva a költségvetési rendszer szabályozott, átlátható, kiegyensúlyozott és fenntartható működéséhez.

Az ÁSZ monitoring típusú ellenőrzési megközelítést alkalmazva a központi és önkormányzati alrendszer jelentős részét lefedve támogatja a közpénzügyi helyzet javítását. A monitoring típusú ellenőrzések egy-egy jellegzetes, lényegi területen a jelen állapot lényeges dokumentumaira fókuszálva, azok kiemelt szempontok szerinti valós idejű értékelésével, jövőre vonatkozó ajánlásokkal erősítik az ellenőrzött közpénzügyi helyzetének javítását, vagyongazdálkodásának szabályszerűségét, a szervezetek átláthatóságát és rávilágítanak az integritási kontrollok kiépítésének főbb hiányosságaira. Ezzel az ellenőrzési megközelítéssel a hatékony erőforrás felhasználás mellett jelentősen növelhető az ellenőrzési lefedettség, korábban nem ellenőrzött közpénzt, illetve közvagyon használók értékelése is lehetővé válik. A monitoring típusú ellenőrzések egy későbbi ellenőrzésre való felkészülést is segítik, a folyamatok minél hatásosabb időben való szabályossá tételéhez járulnak hozzá, ezáltal az ÁSZ támogatja a vezetői kontrollpontok kialakítását, a feltárt szabálytalanság legrövidebb időn belüli kijavítását.

Témasorszám: 26/2

Az ellenőrzés típusa: megfelelőségi ellenőrzés

AZ ÁLLAMHÁZTARTÁS KÖZPONTI ÉS ÖNKORMÁNYZATI ALRENDSZERÉBE TARTOZÓ KÖZPÉNZFELHASZNÁLÓK KOCKÁZATALAPÚ ELLENŐRZÉSE

Az ellenőrzés célja: Az államháztartás központi és önkormányzati alrendszerébe tartozó közpénzekkel gazdálkodó szervezetek pénzügyi gazdálkodásának, integritásának, a nemzeti vagyon megőrzésének múltbeli folyamatain és dokumentumain alapuló értékeléséből kiindulva a jövőbeli kockázatok azonosítása és értékelése.

Az ellenőrzés indokltsága és várható eredménye: Az Alaptörvény rögzíti, hogy minden közpénzekkel gazdálkodó szervezet köteles a nyilvánosság előtt elszámolni a közpénzekre vonatkozó gazdálkodásával. A közpénzeket és a nemzeti vagyont az átláthatóság és a közélet tisztaságának elve szerint kell kezelni. A közpénzügyek átláthatóságának javulása, a közvagyon védelme érdekében indokolt az államháztartás központi alrendszerébe tartozó szervezetek, az önkormányzatok és az önkormányzati intézmények ellenőrzése.

A központi költségvetés alrendszerében és az önkormányzati alrendszerben a kockázatok beazonosításával, az érintett szervezetek célzott, hatékony ellenőrzéseivel az ÁSZ betölti a legfőbb gazdasági ellenőrző szerv küldetését. Az ÁSZ törvényi felhatalmazással élve ellenőrzi az államháztartási szervezeteket annak érdekében, hogy értékelésével támogassa az ellenőrzött szervezetek szabályszerű gazdálkodását, működését.

Az ÁSZ kockázatalapú ellenőrzési megközelítést alkalmazva a központi és önkormányzati alrendszer széles körét lefedve, azonos jellemzők alapján történő értékeléssel támogatja a közpénzügyi helyzet javítását. A kockázatalapú ellenőrzés a gazdálkodás lényeges területeire fókuszál, és súlypontok meghatározásával lehetőséget biztosít a kockázatok beazonosítására, valamint a kockázatos területeken a korábbi ellenőrzések által jelzettekhez képest bekövetkezett változások számbavételére. A kockázatalapú ellenőrzések a múltra vonatkoznak, ugyanakkor jövőbeni bekövetkezéssel fenyegető kockázatokra hívják fel a figyelmet, melyek esetenként indokolhatják további részletes ellenőrzés lefolytatását az egyes szervezeteknél.

Az ellenőrzés típusa: megfelelési és teljesítmény-ellenőrzés

AZ ÁLLAMHÁZTARTÁS KÖZPONTI ÉS ÖNKORMÁNYZATI ALRENDSZERÉBE TARTOZÓ KÖZPÉNZFELHASZNÁLÓK ELLENŐRZÉSE

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy az államháztartás központi és önkormányzati alrendszerébe tartozó közpénzekkel gazdálkodó szervezet gazdálkodását elszámoltathatóan végzi-e. Érvényesítette-e az Alaptörvény közpénzügyi követelményeit, így a nemzeti vagyon védelmét és szabályszerű kezelését, a közélet tisztaságát, a felelős gazdálkodást, valamint a törvényességet, célszerűséget és az eredményességet. Továbbá értékelésre kerül a kockázatjelzések alapján beazonosított területek szabályossága.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az államháztartás központi és önkormányzati alrendszerébe tartozó szervezet vagyona a nemzeti vagyon része. Az Alaptörvény rögzíti, hogy a vagyonnal való gazdálkodás célja a közérdek szolgálata. Előírja továbbá, hogy minden közpénzekkel gazdálkodó szervezet köteles a nyilvánosság előtt elszámolni a közpénzekre vonatkozó gazdálkodásával. A közpénzeket és a nemzeti vagyont az átláthatóság és a közélet tisztaságának elve szerint kell kezelni. A közpénzügyek átláthatóságának előmozdítása, a közvagyon védelme, a korrupció elleni védetség érdekében indokolt az államháztartás központi alrendszerébe tartozó szervezetek, az önkormányzatok és az önkormányzati intézmények ellenőrzése.

A központi költségvetés alrendszerében és az önkormányzati alrendszerben zajló folyamatok holisztikus elemzéseivel, a kockázatelemzéssel kiválasztott szervezetek célzott ellenőrzéseivel az ÁSZ betölti a legfőbb gazdasági ellenőrző szerv küldetését. Az egyes ellenőrzések megállapításaival és egy időszak ellenőrzési eredményeinek elemzésével az ÁSZ ráirányíthatja a jogalkotók figyelmét a központi, illetve önkormányzati alrendszerben esetlegesen felmerülő pénzügyi, szabályozási feszültségekre. Az elvégzett ellenőrzések során az ÁSZ „jó gyakorlatokat” is azonosíthat, amelyeket tanácsadó funkciója keretében szélesebb körben is megismertethet az érintettekkel, ezáltal is hozzájárulva a költségvetési rendszer szabályozott, átlátható, kiegyensúlyozott és fenntartható működéséhez.

A hatékony és célszerű ellenőrzések lebonyolítása érdekében az előzetes kockázatelemzés eredményeként meghatározott, a kiválasztott ellenőrzöttre egyedileg jellemző és hangsúlyosnak ítélt területeknek megfelelően kiválasztott modulokkal történik az ellenőrzés. A modulokkal történő ellenőrzés kiemelten a működés irányítottsága, a korrupció elleni védetség, a pénzügyi folyamatok, a vagyongazdálkodás, a vagyon védelme, értékének megőrzése és állagának megóvása, valamint a központi forrásokból megvalósuló beruházások előkészítése, a szervezet beruházás lebonyolítására való felkészültsége értékelésére irányul. Teljesítmény-ellenőrzés keretében értékeli az ÁSZ a szervezet gazdasági területének eredményességét, valamint méri a vezetői teljesítményt. A középírányítói feladatokat is ellátó költségvetési szervek esetében az irányítói hatáskörök gyakorlását, a felelős vezetés érvényesülését veszi az ÁSZ górcső alá.

Témasorszám: 27/1

Az ellenőrzés típusa: megfelelőségi ellenőrzés

**AZ ÁLLAMHÁZTARTÁS KÖZPONTI ÉS ÖNKORMÁNYZATI ALRENDSZERÉBE
TARTOZÓ KÖZPÉNZFELHASZNÁLÓK KOCKÁZATALAPÚ ELLENŐRZÉSE**

(második szakasz)

Az ellenőrzés célja: Az államháztartás központi és önkormányzati alrendszerébe tartozó közpénzekkel gazdálkodó szervezetek pénzügyi gazdálkodásának, integritásának, a nemzeti vagython megőrzésének múltbeli folyamatainak és lényeges dokumentumain alapuló értékeléséből kiindulva a jövőbeli kockázatok azonosítása és értékelése.

Az ellenőrzés indokoltága és várható eredménye: Az Alaptörvény rögzíti, hogy minden közpénzekkel gazdálkodó szervezet köteles a nyilvánosság előtt elszámolni a közpénzekre vonatkozó gazdálkodásával. A közpénzeket és a nemzeti vagyont az átláthatóság és a közélet tisztaságának elve szerint kell kezelni. A közpénzügyek átláthatóságának javulása, a közvagyon védelme érdekében indokolt az államháztartás központi alrendszerébe tartozó szervezetek, az önkormányzatok és az önkormányzati intézmények ellenőrzése.

A központi költségvetés alrendszerében és az önkormányzati alrendszerben a kockázatok beazonosításával, az érintett szervezetek célzott ellenőrzéseivel az ÁSZ betölti a legfőbb gazdasági ellenőrző szerv küldetését. Az ÁSZ törvényi felhatalmazással élve ellenőrzi az államháztartási szervezeteket annak érdekében, hogy megállapításaival támogassa az ellenőrzött szervezetek szabályszerű gazdálkodását, működését.

Az ÁSZ kockázatalapú ellenőrzési megközelítést alkalmazva a központi és önkormányzati alrendszer széles körét lefedve, azonos jellemzők alapján történő értékeléssel támogatja a közpénzügyi helyzet javítását. A kockázatalapú ellenőrzés a gazdálkodás lényeges területeire fókuszál, és súlypontok meghatározásával lehetőséget biztosít a kockázatok beazonosítására. A kockázatalapú ellenőrzések a múltba vonatkoznak, ugyanakkor jövőbeni bekövetkezéssel fenyegető kockázatokra hívják fel a figyelmet, melyek indokolhatják esetenként a további részletes ellenőrzés lefolytatását az egyes szervezeteknél.

Az ellenőrzés típusa: megfelelőségi és teljesítmény-ellenőrzés

**AZ ÁLLAMHÁZTARTÁS KÖZPONTI ÉS ÖNKORMÁNYZATI ALRENDSZERÉBE
TARTOZÓ KÖZPÉNZFELHASZNÁLÓK ELLENŐRZÉSE**

(második szakasz)

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy az államháztartás központi és önkormányzati alrendszerébe tartozó közpénzekkel gazdálkodó szervezet gazdálkodását elszámoltathatóan végzi-e. Érvényesítette-e az Alaptörvény közpénzügyi követelményeit, így a nemzeti vagyon védelmét és szabályszerű kezelését, a közélet tisztaságát, a felelős gazdálkodást, valamint a törvényességet, célszerűséget és az eredményességet. Továbbá értékelésre kerül a kockázatjelzések alapján beazonosított területek szabályossága.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az államháztartás központi és önkormányzati alrendszerébe tartozó szervezet vagyona a nemzeti vagyon része. Az Alaptörvény rögzíti, hogy a vagyonnal való gazdálkodás célja a közérdek szolgálata. Előírja továbbá, hogy minden közpénzekkel gazdálkodó szervezet köteles a nyilvánosság előtt elszámolni a közpénzekre vonatkozó gazdálkodásával. A közpénzeket és a nemzeti vagyont az átláthatóság és a közélet tisztaságának elve szerint kell kezelni. A közpénzügyek átláthatóságának előmozdítása, a közvagyon védelme, a korrupció elleni védelem érdekében indokolt az államháztartás központi alrendszerébe tartozó szervezetek, az önkormányzatok és az önkormányzati intézmények ellenőrzése.

A központi költségvetés alrendszerében és az önkormányzati alrendszerben zajló folyamatok holisztikus elemzéseivel, a kockázatelemzéssel kiválasztott szervezetek célzott ellenőrzéseivel az ÁSZ betölti a legfőbb gazdasági ellenőrző szerv küldetését. Az egyes ellenőrzések megállapításaival és egy időszak ellenőrzési eredményeinek elemzésével az ÁSZ ráirányíthatja a jogalkotók figyelmét a központi, illetve önkormányzati alrendszerben esetlegesen felmerülő pénzügyi, szabályozási feszültségekre. Az elvégzett ellenőrzések során az ÁSZ „jó gyakorlatokat” is azonosíthat, amelyeket tanácsadó funkciója keretében szélesebb körben is megismertethet az érintettekkel, ezáltal is hozzájárulva a költségvetési rendszer szabályozott, átlátható, kiegyensúlyozott és fenntartható működéséhez.

A hatékony és célszerű ellenőrzések lebonyolítása érdekében az előzetes kockázatelemzés eredményeként meghatározott, a kiválasztott ellenőrzöttre egyedileg jellemző és hangsúlyosnak ítélt területeknek megfelelően kiválasztott modulokkal történik az ellenőrzés. A modulokkal történő ellenőrzés kiemelten a működés irányítottsága, a korrupció elleni védelem, a pénzügyi folyamatok, a vagyongazdálkodás, a vagyon védelme, értékének megőrzése és állagának megóvása, valamint a központi forrásokból megvalósuló beruházások előkészítésének értékelésére irányul. A középirányítói feladatokat is ellátó költségvetési szervek esetében az irányítói hatások gyakorlását, a felelős vezetés érvényesülését veszi az ÁSZ górcső alá. Teljesítmény-ellenőrzés keretében értékeli az ÁSZ a szervezet gazdasági területének eredményességét.

Témasorszám: 28

Az ellenőrzés típusa: megfeleléségi ellenőrzés

ÖNKORMÁNYZATOK PÉNZÜGYI MONITORING ALAPJÁN VÉGZETT ELLENŐRZÉSE

(második szakasz)

Az ellenőrzés célja: az önkormányzatok központi információs rendszerében szereplő adatok értékelése alapján beazonosított kockázatok kezelésének előmozdítása.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az ÁSZ stratégiájában célul tűzte ki, hogy az önkormányzatok ellenőrzése során azok pénzügyi-gazdasági helyzetét értékeli, kockázatait feltárja, valamint az ellenőrzések helyszíneit objektív mutatószámrendszer alapján választja ki.

Az ellenőrzés végrehajtásához a kijelölt önkormányzatok csoportosításra kerülnek az ellenőrzés végrehajthatósága, a kockázatok és az ellenőrizhetőség szempontjai szerint. Az ÁSZ stratégiai céljai közt szerepel, hogy új megközelítésű, elemzéssel alátámasztott mintavétellel, illetve ellenőrzési eljárásokkal csökkentse a helyszíni ellenőrzések számát.

A monitoring rendszer az önkormányzatok éves költségvetési beszámolójának, időközi költségvetési jelentéseinek és mérlegjelentéseinek a központi információs rendszerben szereplő adatai értékelése alapján jelzi, hogy melyek azok az önkormányzatok, és melyek azok a területek, ahol olyan kedvezőtlen gazdasági folyamatok, vagy gazdasági események következtek be, amelyek ellenőrzés lefolytatását teszik indokolttá. Az ellenőrzés végrehajtására az önkormányzati alrendszerrel készített monitoring riportok, valamint az önkormányzatok által tanúsítványok keretében szolgáltatott adatok, információk felhasználásával kerül sor. Ennek az egyszerűsített ellenőrzési módszernek az eredményeként az ÁSZ olyan önkormányzatokat is be tud vonni az értékelésbe, ahol korábban nem végzett ellenőrzéseket, és kapacitásainak leghatékonyabb kihasználásával a kockázatokra fókuszáltan a lehető legnagyobb lefedettséget képes biztosítani az önkormányzati alrendszer területén.

Az ÁSZ ellenőrzéseivel hozzájárul a „jól irányított állam”, valamint az önkormányzatok szabályszerű, fenntartható működéséhez azzal, hogy rámutat az önkormányzatok működésének és gazdálkodásának kockázatos területeire, egyben felhívja a figyelmet azok kezelésére.

Az ellenőrzés típusa: megfelelőségi ellenőrzés

**A KÖLTSÉGVETÉSI SZERVEK IRÁNYÍTÓI, TULAJDONOSI FELADATAI
ELLÁTÁSÁNAK ELLENŐRZÉSE**

(második szakasz)

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy a költségvetési szervek irányítói, tulajdonosi feladatainak ellátása milyen állapotú volt. Az ellenőrzés keretében értékeljük a szervezet korrupciós kockázatainak kezelését szolgáló integritás kontrollok kiépítettségét és az integritás szemlélet érvényesülését.

Az ellenőrzés indokolttsága és várható eredménye: A költségvetési szervek irányítószervi feladatellátását az ÁSZ folyamatosan figyelemmel kíséri és rendszeresen ellenőrzi. Az ellenőrzések kiemelt fókuszja annak megítélése, hogy az irányítói, a tulajdonosi funkciókat ellátó költségvetési szervek, szervezeti egységek, miként alakították ki és működtették a közszolgáltatások biztosításához elengedhetetlen irányítói, tulajdonosi feladatok gyakorlati megvalósításának rendszerét és annak ellenőrzését.

Az ÁSZ a költségvetési szervek ellenőrzése vonatkozásában elsődlegesen a társadalmilag kiemelkedő jelentőségű irányítói, tulajdonosi feladatokat ellátó szervezetekre fókuszál. Az irányítói, tulajdonosi feladatokat ellátó szervezetek ellenőrzésével az ÁSZ hozzájárulhat az egész intézményrendszer szabályszerűbb, eredményesebb és hatékonyabb feladatellátásához, gazdálkodásához. Rámutat arra is, hogy adottak-e az irányítási, tulajdonosi tevékenységgel kapcsolatosan a teljesítmény mérés feltételei.

Az elvégzett ellenőrzések során az ÁSZ „jó gyakorlatokat” is azonosíthat, amelyeket tanácsadó funkciója keretében szélesebb körben is megismertet az érintettekkel, ezáltal is hozzájárulva a költségvetési rendszer szabályozott, átlátható, kiegyensúlyozott működéséhez.

Témasorszám: 30

Az ellenőrzés típusa: megfelelőségi ellenőrzés

**AZ ÁLLAMHÁZTARTÁS KÖZPONTI ALRENDSZERE FEJEZETEINEK
ELLENŐRZÉSE**

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy a költségvetési fejezetek, a fejezeti kezelésű előirányzatok és a fejezethez tartozó intézmények működési és szervezeti kereteinek kialakítása milyen állapotú volt, valamint a gazdálkodása során mennyiben érvényesült az átláthatóság és elszámoltathatóság.

Az ellenőrzés indokltsága és várható eredménye: Az államháztartási törvénynek megfelelően a központi költségvetés fejezeteire tagolódik. A fejezeteket az éves költségvetési törvény határozza meg. A központi költségvetésben fejezetet alkotnak a minisztériumok, egyes országos hatáskörű szervek, a költségvetés elszámolásai.

Az ÁSZ ellenőrzi az éves költségvetési törvény végrehajtását. Az ellenőrzés során feltárt kockázatok és a terület folyamatos értékelésével beazonosított kockázatok kezelése érdekében ellenőrzi többek között a költségvetési szervek gazdálkodását, működését, hogy az ellenőrzések megállapításaival támogassa az ellenőrzött szervezetek szabályszerű gazdálkodását, javaslataival elősegítse az Alaptörvényben megfogalmazott alapvetések érvényesülését a mindennapi életben a szervezetek szintjén. Az ÁSZ értékelésével elősegíti az ellenőrzöttek közpénzekkel való felelős gazdálkodását, illetve az újszerű megközelítésű ellenőrzéssel hozzájárul az értékteremtő rend megőrzéséhez.

Az ellenőrzés a fejezetek és a fejezethez tartozó intézmények kockázatértékelése alapján, az egyedi és lényeges jellemzők figyelembevételével történik. Az ellenőrzés több területre fókuszál: a belső kontrollrendszerre, az integritásra, a pénz- és vagyongazdálkodásra, a beruházásokra, a fejezeti kezelésű előirányzatokra, az irányításra.

Az ellenőrzés típusa: megfelelőségi ellenőrzés

NEM ÁLLAMI HUMÁNSZOLGÁLTATÓK ELLENŐRZÉSE

A köznevelési és szociális humánszolgáltatást nyújtó intézmények, szolgáltatók államháztartáson kívüli fenntartói központi költségvetésből kapott támogatásai felhasználása szabályozásának monitoring típusú ellenőrzése

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy az államháztartáson kívüli köznevelési és szociális intézmények fenntartója biztosította-e a szabályszerű, átlátható és elszámoltatható közpénzfelhasználás alapvető feltételeit a működés és gazdálkodás szabályozásával.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: A köznevelési és szociális közfeladatot ellátó államháztartáson kívüli szervezetek által ellátott feladatok a társadalom széles rétegét érintik, ezért közérdeklődésre tartanak számot. Az állam az éves költségvetési törvényekben jelentős összegű támogatást biztosít a nem állami humánszolgáltatóknak feladataik ellátásához.

A közpénzügyek átláthatóságának, rendezettségének növelése és a feltárt kockázatok csökkentése érdekében indokolt az államháztartáson kívüli közfeladatot ellátók részére biztosított közpénzek ellenőrzése.

Az ÁSZ a monitoring ellenőrzés során az államháztartáson kívüli humánszolgáltatók fenntartói gazdálkodásának szabályozottságára fókuszál. Meghatározott lényeges dokumentumok valós idejű értékelésével, és az alapján megfogalmazott jövőre vonatkozó ajánlásaival erősíti az ellenőrzött fenntartó közpénzügyi helyzetének javítását. A súlypontok meghatározásával lehetőséget biztosít az államháztartáson kívüli humánszolgáltatók fenntartói gazdálkodása szabályozásában a főbb kockázatok és hiányosságok beazonosítására és annak mielőbbi kezelésére.

Az ellenőrzés hozzájárul a köznevelési és szociális közfeladatot ellátó államháztartáson kívüli szervezeteknél a költségvetési támogatás szabályszerű felhasználásához, növelheti a társadalmi-gazdasági döntések helyességét, a közbizalom erősítését.

Témasorszám: 31/2

Az ellenőrzés típusa: megfelelőségi ellenőrzés

NEM ÁLLAMI HUMÁNSZOLGÁLTATÓK KOCKÁZATALAPÚ ELLENŐRZÉSE

A köznevelési és szociális humánszolgáltatást nyújtó intézmények, szolgáltatók államháztartáson kívüli fenntartói központi költségvetésből kapott támogatásai felhasználásának ellenőrzése

(hatodik szakasz)

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy a nem állami, nem önkormányzati köznevelési és szociális intézmények fenntartója miként biztosította a szabályszerű, átlátható és elszámoltatható közpénzfelhasználás alapvető feltételeit.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: A köznevelési és szociális feladatokat ellátó nem állami intézményfenntartók részére közfeladataik ellátására évente jelentős összegű pénzügyi támogatást biztosítottak a mindenkorai költségvetési törvények a bennük megfogalmazott feltételek mellett. A felhasználható állami támogatások költségvetési törvény szerinti előirányzata a 2017-2019. években együtt 929 Mrd Ft volt. A 2013. évben jelentős változások következtek be a normatív finanszírozás rendszerében. Az Országgyűlés elfogadta a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvényt, amely jelentősen átalakította a korábbi finanszírozási rendszert 2013 szeptemberétől. Módosították a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvényt is, amely – többek között – 2012. január 1-jei hatállyal megfogalmazta a finanszírozási rendszerbe történő befogadással összefüggő szabályokat. Az ellenőrzés a finanszírozási rendszerben bekövetkezett változásokra, azok közfeladat ellátásra gyakorolt hatására fókuszál a költségvetési támogatásokat felhasználó államháztartáson kívüli szervezetek körében. Értékelésével hozzájárul az említett rendszerek szabályszerű támogatásfelhasználásához, növelheti a társadalmi-gazdasági döntések megfelelőségét, amely a jól irányított állam feltétele. Az ellenőrzés indokoltságát az is alátámasztja, hogy az ÁSZ még számos szervezetet nem ellenőrzött ezidáig ezen a területen.

A holisztikus megközelítés jegyében az ellenőrzés keretében egyedi kockázatelemzés alapján kiválasztott fenntartóknál és intézményeiknél értékeljük az államháztartáson kívüli köznevelési és szociális tevékenységhez kapcsolódó támogatások felhasználásának megfelelőségét.

Az ÁSZ kockázatalapú megközelítésű ellenőrzések keretében is értékeli a nem állami humánszolgáltatókat. A kockázatalapú ellenőrzések a lényeges dokumentumok értékelése alapján adnak objektív képet a szervezeteknél fennálló kockázatos területekről. Az ellenőrzések lehetőség szerint egyedileg és csoportosan történő értékelésre egyaránt, továbbá a törvényi előírásokat, valamint az ÁSZ által meghirdetett, nyilvános módszertant figyelembe véve az ellenőrzés hatóköre kiegészülhet kockázatjelzések alapján, a kockázatértékelés függvényében további lényeges területek szabályosságának ellenőrzésével az ellenőrzés megkezdésének időpontjáig.

Az ellenőrzés típusa: megfelelőségi és teljesítmény-ellenőrzés

NEMZETI TULAJDONÚ GAZDASÁGI TÁRSASÁGOK ELLENŐRZÉSE

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy a társaság gazdálkodását elszámoltathatóan, átláthatóan, szabályszerűen végzi-e és biztosította-e a nemzeti vagyon értékének megőrzését, védelmét és szabályszerű kezelését. Ellenőrzi az ÁSZ továbbá, hogy a tulajdonosi joggyakorló jogait miként gyakorolta és kötelezettségeit teljesítette-e.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: A nemzeti tulajdonú gazdálkodó szervezetek ellenőrzése kiemelten fontos a nemzeti vagyon megőrzése, megóvása érdekében. Gazdálkodásuk jellemzően a közérdeklődés és a média figyelmének középpontjában áll, amihez hozzájárul a gazdálkodásuk körébe tartozó – közvetlen vagy közvetett állami, önkormányzati tulajdonú, tehát végső soron a nemzeti vagyon részét képező – vagyon nagysága, illetve az általuk ellátott közszolgáltatások minősége és hatékonysága. A közszolgáltatási árképzés megalapozottsága és a rendszeres elszámoltatás feltételeinek kialakítása az ellenőrzés során nagy hangsúlyt kap. Az Európai Unióban 1994. óta hatályos túlzott hiány eljárásra is figyelemmel kiemelten fontosak a kormányzati szektor elszámolásaiban megjelenő állami, illetve önkormányzati tulajdonú gazdálkodó szervezetek, amelyekkel szemben alapvető követelmény, hogy gazdálkodásuk, működésük szabályszerű, az általuk szolgáltatott adatok minél megbízhatóbbak legyenek.

Ellenőrzéseink feltárhatják, hogy a gazdasági társaság felelős vagyongazdálkodás mellett, a szolgáltatási szerződésben foglaltak betartásával biztosította-e feladatainak ellátását, valamint a szolgáltatás folyamatos fenntarthatóságának feltételeit. A tulajdonosi felügyelet hozzájárult-e a szabályszerű gazdálkodáshoz és feladatellátáshoz. Az ellenőrzés eredményeként meghatározhatóvá válnak a költségvetési hiányt befolyásoló szervezetek kockázatai, lehetővé válik ezen kockázatok csökkentése. A megállapítások alapján megfogalmazott számvevőszéki javaslatok hasznosítása elősegítheti a meglévő hibák megszüntetését. A jó gyakorlatok bemutatásával az ÁSZ hozzájárulhat a követendő megoldások megismertetéséhez, terjesztéséhez.

Az ellenőrzés a szervezet kockázatértékelése alapján, az egyedi és lényeges jellemzők figyelembevételével, az ellenőrzésre kiválasztott modullal vagy modulokkal történik. A modulokkal történő ellenőrzés kiemelt témái:

- integritás- és belső kontroll: a társaság működésének irányítottágát, korrupció elleni védeltségét értékeli
- pénzügyi gazdálkodás: a pénzügyi egyensúlyt és a pénzügyi folyamatokat, továbbá a bevételek, ráfordítások elszámolásának szabályszerűségét értékeli
- vagyongazdálkodás: a társaság vagyongazdálkodását, a vagyon védelmét, értékének megőrzését, állagának megóvását értékeli
- jelentős beruházások: értékeli a központi forrásokból megvalósuló beruházások előkészítését, a szervezet felkészültségét a beruházás lebonyolítására
- teljesítmény-ellenőrzés: értékeli a szervezet gazdasági területének eredményességét, valamint méri a vezetői teljesítményt
- tulajdonosi joggyakorlás: értékeli, hogy a tulajdonosi joggyakorló gazdasági társaságai felletti tulajdonosi joggyakorlása szabályszerű volt-e
- ESA: értékeli, hogy a kormányzati szektorba sorolt gazdasági társaságok gazdálkodásának a kormányzati szektor hiányára és az államadósságra befolyással bíró elemei a jogszabályi előírásoknak megfeleltek-e
- A gazdasági társaságok létét veszélyeztető kockázatok: értékeli, hogy figyelemmel kísérték-e a társaság gazdálkodását a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet kialakulásának és a vagyonvesztés megakadályozása érdekében.

Témasorszám: 32/2

Az ellenőrzés típusa: megfelelőségi és teljesítmény-ellenőrzés

NEMZETI TULAJDONÚ GAZDASÁGI TÁRSASÁGOK ELLENŐRZÉSE

(második szakasz)

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy a társaság gazdálkodását elszámoltathatóan, átláthatóan, szabályszerűen végzi-e és biztosította-e a nemzeti vagyon értékének megőrzését, védelmét és szabályszerű kezelését. Ellenőrzi az ÁSZ továbbá, hogy a tulajdonosi joggyakorló jogait megfelelően gyakorolta és kötelezettségeit teljesítette-e.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: A nemzeti tulajdonú gazdálkodó szervezetek ellenőrzése kiemelten fontos a nemzeti vagyon megőrzése, megóvása érdekében. Gazdálkodásuk jellemzően a közérdeklődés és a média figyelmének középpontjában áll, amihez hozzájárul a gazdálkodásuk körébe tartozó – közvetlen vagy közvetett állami, önkormányzati tulajdonú, tehát végső soron a nemzeti vagyon részét képező – vagyon nagysága, illetve az általuk ellátott közszolgáltatások minősége és hatékonysága.

Ellenőrzéseink feltárhatják, hogy a tulajdonosi felügyelet hozzájárult-e a szabályszerű gazdálkodáshoz és feladatellátáshoz. Az ellenőrzés eredményeként meghatározhatóvá válnak a költségvetési hiányt befolyásoló szervezetek kockázatai, lehetővé válik ezen kockázatok csökkentése. A megállapítások alapján megfogalmazott számvevőszéki javaslatok hasznosítása elősegítheti a meglévő hibák megszüntetését. A jó gyakorlatok bemutatásával az ÁSZ hozzájárulhat a követhető megoldások megismertetéséhez, terjesztéséhez.

Az ellenőrzés a szervezet kockázatértékelése alapján, az egyedi és lényeges jellemzők figyelembevételével, az ellenőrzésre kiválasztott modullal vagy modulokkal történik. A modulokkal történő ellenőrzés kiemelt témái:

- pénzügyi monitoring: a társaságok pénzügyi gazdálkodásának, működésük fenntarthatóságának értékelése, valamint a kötelezettségállomány változásából eredő kockázatok és azok gazdálkodásra való hatásainak felmérése
- pénzügyi gazdálkodás: a pénzügyi egyensúlyt és a pénzügyi folyamatokat, továbbá a bevételek, ráfordítások elszámolásának szabályszerűségét értékeli
- jelentős beruházások: értékeli a központi forrásokból megvalósuló beruházások előkészítését
- teljesítmény-ellenőrzés: értékeli a szervezet gazdasági területének eredményességét, valamint méri a vezetői teljesítményt
- tulajdonosi joggyakorlás: értékeli a tulajdonosi joggyakorló gazdasági társaságai feletti tulajdonosi joggyakorlása szabályszerűségét.

Az ellenőrzés típusa: megfeleléségi ellenőrzés

**A TÖBBSÉGI ÁLLAMI ÉS ÖNKORMÁNYZATI TULAJDONÚ GAZDASÁGI
TÁRSASÁGOK INTEGRITÁSÁNAK MONITORING TÍPUSÚ ELLENŐRZÉSE**

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy az ellenőrzött szervezet a feladatellátása kapcsán meghatározta-e a szervezeti kultúra egységét biztosító értékeket, elveket, célkitűzéseket, illetve felmérte-e a működése során jelentkező, ezen célok teljesülését érintő integritási kockázatokat. Dolgozott-e ki és működtetett-e integritásirányítási / integritás-kockázatkezelési rendszert, ezen belül kiépítette-e az integritási kockázatokat mérséklő integritáskontrollokat, és e kontrolleszközök kiterjedtek-e a kockázatos folyamatokra, területekre.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az ÁSZ az elmúlt években a köztulajdonú gazdasági társaságok körében is végzett integritás felmérést, amelynek eredményei azt mutatták, hogy nagyon jelentősek a különbségek az egyes gazdasági társaságok között az integritási kontrollok kiépítettségének tekintetében, és e különbségek jelentős részben a társaságok menedzsmentjének az eltérő hozzáállására vezethetők vissza. Az Alaptörvény alapértékeket, elveket fogalmaz meg, amely szerint az állam és a helyi önkormányzatok tulajdonában álló szervezetek a törvényben meghatározott módon, önállóan és felelősen gazdálkodnak a törvényesség és az eredményesség követelményei szerint. A közpénzekkel gazdálkodó minden szervezet köteles a nyilvánosság előtt elszámolni e forrásból megvalósuló gazdálkodásával. A közpénzeket és a nemzeti vagyont az átláthatóság és a közélet tisztaságának elve szerint kell kezelni.

A monitoring típusú ellenőrzés a gazdasági társaságok integritás alapú működésének lényeges területein – a jelen állapot lényeges dokumentumaira fókuszálva – valós idejű értékeléssel, jövőre vonatkozó ajánlásokkal erősíti az integritási kontrollok kiépítését, és ezáltal a közpénzügyi helyzet mihamarabbi javulását. A monitoring típusú ellenőrzés segítségével az ÁSZ egyszerre nagyszámú ellenőrzött esetében értékeli az önkormányzati/állami tulajdonban álló gazdasági társaságok integritásirányítási/ integritás-kockázatkezelési rendszerét.

Az ÁSZ ellenőrzése hozzájárul, hogy a köztulajdonú gazdasági társaságok integritásirányítási/ integritás-kockázatkezelési rendszer keretében alkalmazott integritási kontrolljai kiépítettsége és működtetése javuljon, ezáltal integritási veszélyeztetettségük csökkenjen.

Témasorszám: 33/2

Az ellenőrzés típusa: megfeleléségi ellenőrzés

**A TÖBBSÉGI ÁLLAMI ÉS ÖNKORMÁNYZATI TULAJDONÚ GAZDASÁGI
TÁRSASÁGOK INTEGRITÁSÁNAK MONITORING TÍPUSÚ ELLENŐRZÉSE**

(második szakasz)

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy az ellenőrzött szervezet a feladatellátása kapcsán mennyiben határozta meg a szervezeti kultúra egységét biztosító értékeket, elveket, célkitűzéseket, illetve felmérte-e a működése során jelentkező, ezen célok teljesülését érintő integritási kockázatokat. Milyen mértékben dolgozott ki és működtetett integritásirányítási / integritás-kockázatkezelési rendszert, ezen belül miként építette ki az integritási kockázatokat mérséklő integritáskontrollokat, és e kontrolleszközök kiterjedtek-e a kockázatos folyamatokra, területekre.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az ÁSZ az elmúlt években a köztulajdonú gazdasági társaságok körében is végzett integritás felmérést, amelynek eredményei azt mutatták, hogy nagyon jelentősek a különbségek az egyes gazdasági társaságok között az integritási kontrollok kiépítettségének tekintetében, és e különbségek jelentős részben a társaságok menedzsmentjének az eltérő hozzáállására vezethetők vissza. Az Alaptörvény alapértékeket, elveket fogalmaz meg, amely szerint az állam és a helyi önkormányzatok tulajdonában álló szervezetek a törvényben meghatározott módon, önállóan és felelősen gazdálkodnak a törvényesség és az eredményesség követelményei szerint. A közpénzekkel gazdálkodó minden szervezet köteles a nyilvánosság előtt elszámolni e forrásból megvalósuló gazdálkodásával. A közpénzeket és a nemzeti vagyont az átláthatóság és a közélet tisztaságának elve szerint kell kezelni.

A monitoring típusú ellenőrzés a gazdasági társaságok integritás alapú működésének lényeges területein – a jelen állapot lényeges dokumentumaira fókuszálva – valós idejű értékeléssel, jövőre vonatkozó ajánlásokkal erősíti az integritási kontrollok kiépítését, és ezáltal a közpénzügyi helyzet mihamarabbi javulását. A monitoring típusú ellenőrzés segítségével az ÁSZ egyszerre nagyszámú ellenőrzött esetben értékeli az önkormányzati/állami tulajdonban álló gazdasági társaságok integritásirányítási/ integritás-kockázatkezelési rendszerét.

Az ÁSZ ellenőrzése hozzájárul, hogy a köztulajdonú gazdasági társaságok integritásirányítási/ integritás-kockázatkezelési rendszer keretében alkalmazott integritási kontrolljai kiépítettsége és működtetése javuljon, ezáltal integritási veszélyeztetettségük csökkenjen.

Az ellenőrzés típusa: megfeleléségi ellenőrzés

**NEMZETI TULAJDONÚ GAZDASÁGI TÁRSASÁGOK KOCKÁZATALAPÚ
VAGYONELLENŐRZÉSE**

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy a tulajdonosi joggyakorló tevékenység biztosította-e a számviteli beszámoló szabályszerű elfogadását; a társaság számviteli beszámolója alapján biztosított-e, hogy a társaság vagyonáról megbízható és hiteles információk álljanak rendelkezésre, valamint a kockázatjelzések alapján lényegesre kijelölt ügyek szabályossága.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: A nemzeti tulajdonú gazdasági társaságok ellenőrzése kiemelten fontos a nemzeti vagyon megőrzése, megóvása érdekében. Gazdálkodásuk rendszeresen a közérdeklődés és a média figyelmének középpontjában áll, amihez hozzájárul a gazdálkodásuk körébe tartozó – közvetlen vagy közvetett állami, önkormányzati tulajdonú, tehát végső soron a nemzeti vagyon részét képező – vagyon nagysága, illetve az általuk ellátott közszolgáltatások minősége és hatékonysága.

A lényeges dokumentumok alapján végzett ellenőrzés kiterjed a számviteli beszámoló tulajdonosi joggyakorló által történő elfogadására, valamint a számviteli beszámoló alapján a társaság vagyonáról rendelkezésre álló információk értékelésére. A törvényi előírásokat, valamint az ÁSZ által meghirdetett, nyilvános módszertant figyelembe véve az ellenőrzés hatóköre kiegészülhet kockázatjelzések alapján, a kockázatértékelés függvényében további lényeges területek szabályosságának ellenőrzésével az ellenőrzés megkezdésének időpontjáig.

A kockázatalapú, új megközelítésű ellenőrzés a gazdasági társaságok vagyongazdálkodásának lényeges területeire terjed ki, és súlypontok meghatározásával lehetőséget biztosít a kockázatok beazonosítására, valamint a kockázatos területeken a korábbi ellenőrzések által jelzettekhez képest bekövetkezett változások számbavételére. Az ellenőrzés kiterjedhet az irányítás minőségének értékelésére, valamint arra, hogy a gazdasági társaságok miként biztosították a teljesítményellenőrzés feltételeit.

Témasorszám: 34/2

Az ellenőrzés típusa: megfelelőségi ellenőrzés

**NEMZETI TULAJDONÚ GAZDASÁGI TÁRSASÁGOK KOCKÁZATALAPÚ
VAGYONELLENŐRZÉSE**

(második szakasz)

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy a gazdasági társaságok rendelkeztek-e jóváhagyott számviteli beszámolóval, a tulajdonosi joggyakorló tevékenység biztosította-e a számviteli beszámoló szabályszerű elfogadását; a társaság számviteli beszámolója alapján biztosított-e, hogy a társaság vagyonáról megbízható és hiteles információk álljanak rendelkezésre, valamint a kockázatjelzések alapján lényegesre kijelölt ügyek szabályossága, továbbá mennyiben alakítottak ki mérhető, nyomon követhető teljesítménycélokat, teljesítménykövetelményeket.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: A nemzeti tulajdonú gazdasági társaságok ellenőrzése kiemelten fontos a nemzeti vagyon megőrzése, megóvása érdekében. Gazdálkodásuk rendszeresen a közérdeklődés és a média figyelmének középpontjában áll, amihez hozzájárul a gazdálkodásuk körébe tartozó – közvetlen vagy közvetett állami, önkormányzati tulajdonú, tehát végső soron a nemzeti vagyon részét képező – vagyon nagysága, illetve az általuk ellátott közszolgáltatások minősége és hatékonysága.

A lényeges dokumentumok alapján végzett ellenőrzés kiterjed a jóváhagyott számviteli beszámoló meglétére, a számviteli beszámoló tulajdonosi joggyakorló által történő elfogadására, valamint a számviteli beszámoló alapján a társaság vagyonáról rendelkezésre álló információk értékelésére. A törvényi előírásokat, valamint az ÁSZ által meghirdetett, nyilvános módszertant figyelembe véve az ellenőrzés hatóköre kiegészülhet kockázatjelzések alapján, a kockázatértékelés függvényében további lényeges területek szabályosságának ellenőrzésével az ellenőrzés megkezdésének időpontjáig.

A kockázatalapú megközelítésű ellenőrzés a gazdasági társaságok vagyongazdálkodásának lényeges területeire terjed ki, és súlypontok meghatározásával lehetőséget biztosít a kockázatok beazonosítására, valamint a kockázatos területeken a korábbi ellenőrzések által jelzettekhez képest bekövetkezett változások számbavételére. Az ellenőrzés kiterjedhet az irányítás minőségének értékelésére, valamint arra, hogy a gazdasági társaságok mennyiben biztosították a teljesítményellenőrzés feltételeit.

Az ellenőrzés típusa: szabályszerűségi ellenőrzés

**A KÖLTSÉGVETÉSI TÁMOGATÁSBAN RÉSZESÜLŐ SZÁMVITELI TÖRVÉNY
SZERINTI EGYÉB SZERVEZETEK ELLENŐRZÉSE**

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy az egyéb szervezet a gazdálkodása kereteit szabályszerűen kialakította-e, éves beszámolási kötelezettségét és az államháztartásból kapott támogatásokkal kapcsolatos nyilvántartási kötelezettségét szabályszerűen teljesítette-e.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az Alaptörvény előírja, hogy a közpénzeket és a nemzeti vagyont az átláthatóság és a közélet tisztaságának elve szerint kell kezelni. A közpénzzel gazdálkodó szervezetek kötelesek a nyilvánosság előtt elszámolni a közpénzekre vonatkozó gazdálkodásukkal. Az ÁSZ az államháztartásból származó források felhasználását törvényi felhatalmazás alapján ellenőrzi. Az ÁSZ célkitűzése, hogy az államháztartáson kívülre nyújtott költségvetési támogatás és vagyonjuttatás ellenőrzésével hozzájáruljon ahhoz, hogy a közpénzeket e szervezetek átlátható módon használják fel. Az ÁSZ törvényi kötelezettségének és stratégiájában megfogalmazott céljának eleget téve ellenőrzi a számviteli törvény szerint egyéb szervezetnek minősülő szervezetek gazdálkodását.

Az ellenőrzés a számviteli törvény 3. § 4. pontja szerinti egyéb szervezetek közül azokra terjed ki, amelyek gazdálkodásáról, beszámoló készítési és könyvvezetési kötelezettségéről egyéb jogszabály is rendelkezik. Az ellenőrzés az egyéb szervezetek gazdálkodásáról, közpénzfelhasználásuk szabályszerűségéről adott információi hozzájárulnak ahhoz, hogy a társadalom objektív képet kapjon e szervezetek gazdálkodásáról. Az ellenőrzés értékelése támogatja a törvényalkotás munkáját a szervezetek működésének, gazdálkodásának szabályozása során. A feltárt hiányosságok, eltérések alapján megfogalmazott javaslatok, a jó gyakorlatok hozzájárulnak a szervezetek gazdálkodási kereteinek szabályszerűbbé tételéhez, biztosítva az átlátható és elszámoltatható közpénzfelhasználást.

ÁLLAMI SZÁMVEVŐSZÉK

1052 Budapest, Apáczai Cs. J. u. 10. | 1364 Budapest 4. Pf. 54

TEL: +36 1 484 9100

email: szamvevoszek@asz.hu

web: www.asz.hu | www.aszhirportal.hu